

Haarlem

gemeente
Haarlemmermeer

GEMEENTE
HILLEGOM

gemeente
beverwijk

Gemeente
Oostzaan

Gemeente
Wormerland

COCENSUS

Jaarstukken 2016

Cocensus

Alkmaer victor
gemeente ALKMAAR

gemeente BERGEN

Heerhugowaard
Stad van kansen

gemeente Langedijk

gemeente
Den Helder

Inhoud

1.	Jaarverslag.....	3
1.1	Inleiding	3
1.2	Organisatie.....	3
1.2.1	Algemeen Bestuur en Dagelijks bestuur	3
1.2.2	Organisatiemodel van Cocensus:	4
1.2.3	Overzicht formatie Cocensus.....	4
1.3	Korte terugblik op 2016 en nieuwe ontwikkelingen.....	5
1.4	Bedrijfsvoering.....	5
1.4.1	Realisatie begrote opbrengsten	6
1.4.2	Bezwaar- en beroepschriften	6
1.4.3	Kwijtschelding.....	9
1.4.4	Invordering	11
1.4.5	Communicatie	12
1.4.6	Inkoopbeleid / Europese aanbesteding.....	13
1.4.7	Realisatie Dienstverleningsovereenkomsten	13
1.5	HRM	16
2.	Financiële verantwoording.....	24
2.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	24
2.2	Financieringsparagraaf	25
2.3	Verbonden partijen	26
2.4	Rechtmatigheid	26
3.	Jaarrekening	28
3.1	Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar	28
3.2	Begrotingsrechtmatigheid	29
3.3	Overzicht algemene dekkingsmiddelen.....	30
3.4	Wet normering topinkomens	30
3.5	Balans	32
3.6	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	34
3.6.1.	Inleiding	34
3.6.2	Financiële positie.....	34
3.6.3	Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening	34
3.6.4	Materiële vaste activa	34
3.6.5	Langlopende schulden.....	35
3.6.6	Financiële instrumenten.....	35
3.7	Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar	36

3.8	Toelichting op de balans.....	39
3.8.1	Materiële vaste activa	39
3.8.2	Vlottende activa	39
3.8.3	Eigen Vermogen	41
3.8.4	Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar.....	41
3.8.6	Netto vlottende schulden en overlopende passiva.....	42
3.8.7	Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen	44
4.	Controleverklaring.....	45

1. Jaarverslag

Programmaverantwoording

Alle activiteiten van de Cocensus zijn samengevoegd in één programma: “Heffen en invorderen van decentrale belastingen en heffingen”.

1.1 Inleiding

Voor u ligt het tiende Jaarverslag van de GR Cocensus. Cocensus is op 15 december 2006 opgericht met als belangrijkste taak alle uitvoerende werkzaamheden op het gebied van gemeentelijke belastingen voor de gemeenten Haarlem en Haarlemmermeer te verrichten. Op 1 mei 2009 is de gemeente Hillegom toegetreden tot Cocensus, per 1 januari 2010 de gemeente Beverwijk, per 1 januari 2012 de gemeenten Oostzaan en Wormerland. Per 1 januari 2014 zijn de gemeenten Alkmaar, Bergen, Graft-De Rijk, Heerhugowaard, Langedijk en Schermer toegetreden gevolgd door de gemeente Den Helder per 1 januari 2015. Met ingang van 1 januari 2015 zijn de gemeenten Alkmaar, Graft-De Rijk en Schermer gefuseerd, echter wel tot en met 2016 met het (gedeeltelijke) behoud van individuele belastingverordeningen.

De exploitatie van Cocensus over 2016 sluit af met een overschot van € 49.388. Dit overschot wordt per saldo met name veroorzaakt door lager uitvallende personeelslasten.

1.2 Organisatie

Cocensus is een gemeenschappelijke regeling op het niveau van de gemeentelijke colleges van B&W. Cocensus is op 1 januari 2007 formeel van start gegaan en richt zich daarbij op het verzorgen van werkzaamheden in het kader van de Wet WOZ en de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen en rechten, dit inclusief de afhandeling van bezwaren, beroepen en kwijtscheldingsverzoeken. Deze werkzaamheden verzorgt Cocensus voor de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Oostzaan, Wormerland, Alkmaar (inclusief Graft-De Rijk en Schermer), Bergen, Heerhugowaard, Langedijk en Den Helder.

Cocensus heeft een Algemeen- en een Dagelijks bestuur.

1.2.1 Algemeen Bestuur en Dagelijks bestuur

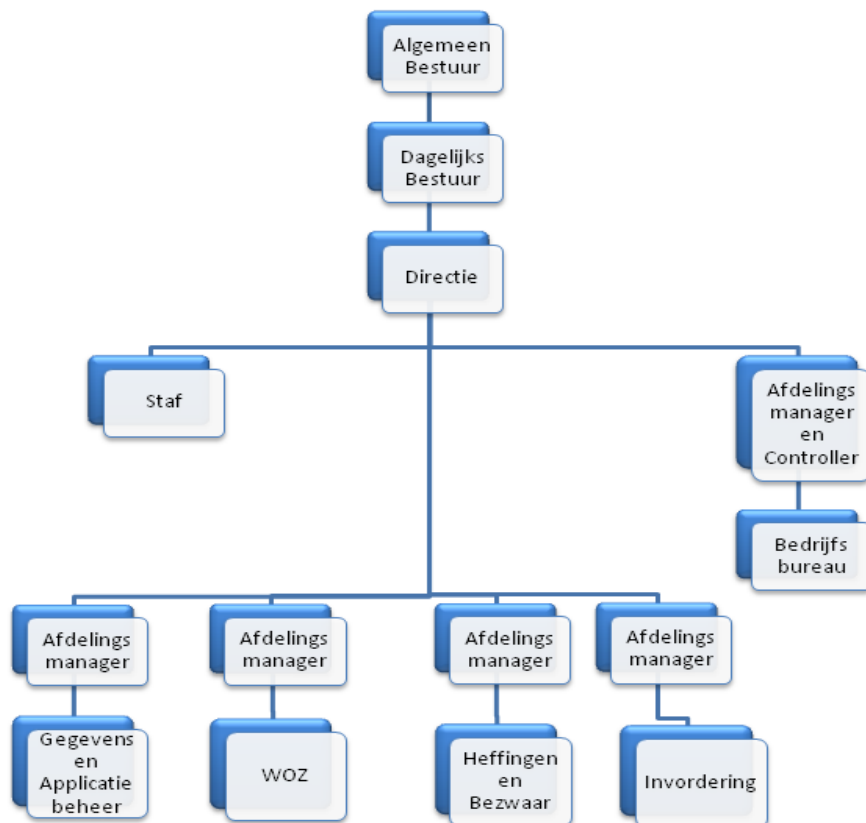
Algemeen bestuur: 1 afgevaardigde per gemeente.

1. Haarlem	Jeroen van Spijk (voorzitter)
2. Haarlemmermeer	Derk Reneman (plv. voorzitter)
3. Hillegom	Anne de Jong
4. Beverwijk	Jaqueline Dorenbos
5. Oostzaan	Siefko Julius
6. Wormerland	Jeroen Schalkwijk
7. Alkmaar	Pieter Dijkman
8. Heerhugowaard	Leo Dickhoff
9. Bergen	Hugo Snabilie
10. Langedijk	Jasper Nieuwenhuizen
11. Den Helder	Bob Haitsma

Dagelijks bestuur:

Haarlem	Jeroen van Spijk (voorzitter)
Haarlemmermeer	Derk Reneman (plv. voorzitter)
Alkmaar	Pieter Dijkman
Beverwijk	Jaqueline Dorenbos
Langedijk	Jasper Nieuwenhuizen

1.2.2 Organisatiemodel van Cocensus:

Figuur 1: Organigram Cocensus

1.2.3 Overzicht formatie Cocensus

Afdeling	Vastgestelde formatie 2016
Directie & Staf	5,67
Bedrijfsbureau	7,70
WOZ	38,90
Gegevens en IT-beheer	23,83
Heffingen en Bezwaar	23,88
Invordering	26,82
Totaal	126,80

Tabel 1

1.3 Korte terugblik op 2016 en nieuwe ontwikkelingen

De belangrijkste ontwikkelingen in 2016 betreft met name de verdere ontwikkelingen binnen de belastingapplicatie (Gouw7), de verdere invoering van HR21 (vaststelling conversietabel, informeren medewerkers en voorgenomen indelingsbesluiten) en de gehele voorbereiding van de invoering ingaande 2017 van de internetapplicatie ESS/MSS als nieuw onderdeel binnen het personeelssysteem ADP Workforce (realisatie meer selfservice medewerkers/afdelingsmanagers gericht op registratie van ziek-/betermelding, verlofaanvragen, declaraties en de gewenste invulling van het individuele keuze budget/IKB). In 2016 zijn ook projecten gestart gericht op duurzame inzetbaarheid en vitaliteit.

In 2009 is de ISO-certificering voor het management- en kwaliteitssysteem van Cocensus behaald. Het systeem is medio 2016 voor de achtste maal door de Dekra getoetst. Deze toetsing is succesvol verlopen en de certificering is daarmee behouden.

In 2016 hebben burgers als gevolg van de aansluiting van Cocensus op MijnOverheid.nl voor de eerste keer gebruik kunnen maken van het digitaal ontvangen van de aanslagen gemeentelijke belastingen 2016. Ongeveer 13% van alle belastingaanslagen 2016 zijn hiermee digitaal aangeboden.

Verder is een vereenvoudiging doorgevoerd met betrekking tot verzoeken om kwijtschelding. De vereenvoudiging betreft zowel de aanvraag (in eerste aanleg een beperkt aantal vragen beantwoorden zonder noodzaak tot meesturen van diverse bijlagen) als de behandeling. Naast de mogelijkheid van geautomatiseerde kwijtschelding (aan de aanslagoplegging voorafgaande toetsing door het Inlichtingenbureau) is het mogelijk geworden om de na de aanslagoplegging ontvangen verzoeken bij het Inlichtingenbureau te laten toetsen. Ingeval van geadviseerde afwijzing vanuit het Inlichtingenbureau wordt mogelijk bij de aanvrager nog aanvullende informatie opgevraagd voordat tot besluitvorming op het verzoek om kwijtschelding wordt over gegaan.

1.4 Bedrijfsvoering

In dit jaarverslag is informatie opgenomen gericht op de voortgang van de primaire werkprocessen, personeelszaken, communicatie en financiën, dit naar de stand van 31 december 2016. Naar dezelfde peildatum, 31 december 2016, is per gemeente een (derde) voortgangsrapportage aan de gemeentelijke opdrachtgever verstrekt. In deze voortgangsrapportages is de specifiek op de eigen gemeente gerichte informatie opgenomen. In dit Jaarverslag is de voor de deelnemende gemeente individueel geldende informatie omgezet naar een totaalbeeld van de meest relevante primaire processen. Dit richt zich op de realisatie van de begrote opbrengsten, de ontwikkeling van de bezwaar- en beroepschriften, de ontwikkeling van de kwijtschelding en de ontwikkeling van de invordering. Bij de presentatiewijze is nog rekening gehouden met het volgende.

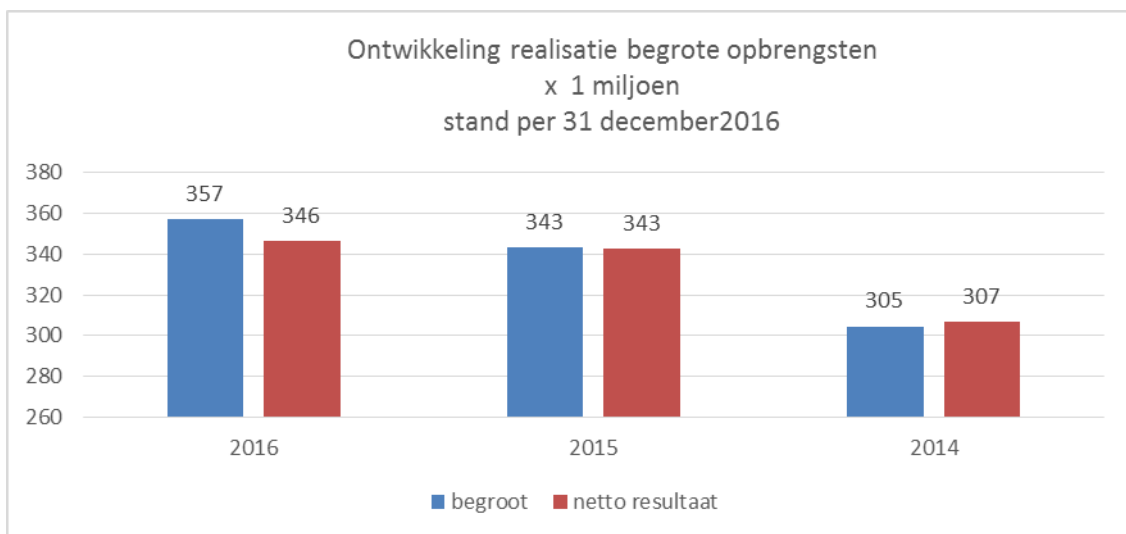
Zoals reeds is aangegeven, verzorgt Cocensus voor de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Oostzaan, Wormerland, Alkmaar, Bergen, Graft-De Rijk, Heerhugowaard, Langedijk en Schermer de werkzaamheden gericht op de belastingjaren 2014, 2015 en 2016 en voor de gemeente Den Helder voor de belastingjaren 2015 en 2016. Naast informatie over de primaire processen is tevens nog informatie gericht op communicatie, inkoop en HRM (ontwikkeling formatie en ziekteverzuim) opgenomen.

1.4.1 Realisatie begrote opbrengsten

De gemeentelijke opdrachtgevers hebben voor wat betreft de aan Cocensus overgedragen heffingssoorten per belastingjaar de (bijgestelde) begrotingen opgegeven. Voor het belastingjaar 2016 leidt deze opgave tot een totaalbedrag aan te realiseren belastingopbrengst van ruim € 357 miljoen.

In onderstaande grafiek is de netto-realiseringsgraad door middel van aanslagoplegging in relatie tot de begrote opbrengsten in beeld gebracht, dit naar de stand van 31 december 2016. Onder netto-realiseringsgraad wordt verstaan het resultaat van aanslagoplegging minus verleende verminderingen.

De stijging qua begroting/netto resultaat voor het belastingjaar 2015 is veroorzaakt door de toetreding van de gemeente Den Helder.

Grafiek 1: Ontwikkeling opbrengstrealisatie

Per 31 december belooft het netto resultaat voor het belastingjaar 2016 bijna 97% van de voor dat belastingjaar begrote opbrengst. Hierbij wordt opgemerkt dat een aantal heffingssoorten nog (volledig) niet op aanslag gebracht zijn (bijvoorbeeld de toeristenbelasting en de forensenbelasting) omdat de heffingsgrondslagen pas in de loop van het belastingjaar beschikbaar komen of zelfs pas na het verloop van het belastingjaar. Ook zijn er heffingen waarbij de opbrengstrealisatie op basis van maandelijkse (gemeentelijke) input gerealiseerd kan worden, zoals bijvoorbeeld de naheffingsaanslagen parkeerbelasting en leges. Derhalve is het logisch dat momenteel de opbrengstrealisatie voor het jaar 2016 nog niet 100% is.

De deelnemende gemeenten zijn door middel van de 3e Voortgangsrapportage individueel geïnformeerd omtrent de opbrengstontwikkelingen en eventuele afwijkingen daarbij zijn ten behoeve van de gemeentelijke opdrachtgevers in beeld gebracht.

1.4.2 Bezwaar- en beroepschriften

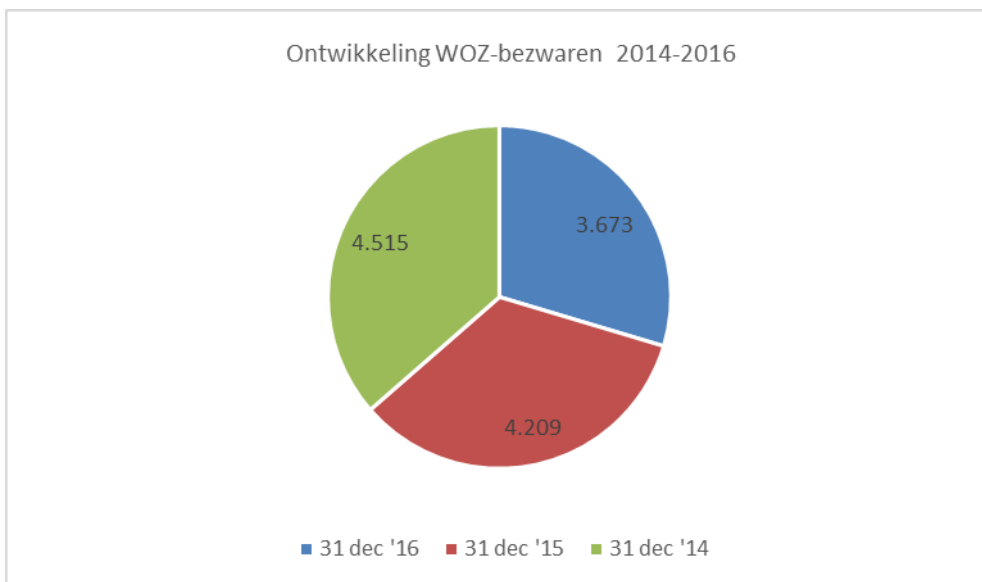
Bezwaarschriften gericht tegen aanslagen gemeentelijke heffingen kunnen op verschillende manieren ingediend worden. Via internet is het mogelijk om digitaal bezwaar in te dienen. Daarnaast kan bezwaar worden gemaakt door gebruik te maken van het bij het aanslagbiljet meegezonden reactieformulier. Verder is het ook mogelijk om schriftelijk een bezwaarschrift in te dienen. Als extra 'service' is het mogelijk om in de eerste vijf weken na aanslagoplegging gericht op de WOZ-waarde,

door middel van een zogenaamde terugbelafspraak, telefonisch contact te hebben met de betreffende taxateur zodat de nodige uitleg gegeven kan worden en waar nodig met onderlinge instemming administratieve correcties direct verwerkt kunnen worden zonder dat formeel bezwaar hoeft te worden gemaakt.

Voor het belastingjaar 2016 zijn in totaal 12.954 bezwaarschriften ontvangen, dit op een totaal van 412.402 verzonden aanslagbiljetten. Per saldo geldt dat bij rond 3% van de aanslagbiljetten een bezwaarschrift volgt.

In onderstaande tabellen is de ontwikkeling opgenomen van het aantal ontvangen bezwaarschriften met betrekking tot de belastingjaren 2014 tot en met 2016. Teneinde een onderlinge vergelijking te kunnen maken is bij de eerdere belastingjaren hetzelfde meetpunt gehanteerd, te weten 31 december van het betreffende belastingjaar. Daarmee is het mogelijk om de ontwikkeling qua WOZ- en heffingsbezwaren te onderkennen.

Daarbij valt het op dat in het belastingjaar 2016 het aantal ontvangen WOZ-bezwaren belangrijk is afgenomen. Het aantal WOZ-bezwaren voor het belastingjaar 2016 valt ruim 13% lager uit dan in de vergelijkbare periode belastingjaar 2015.

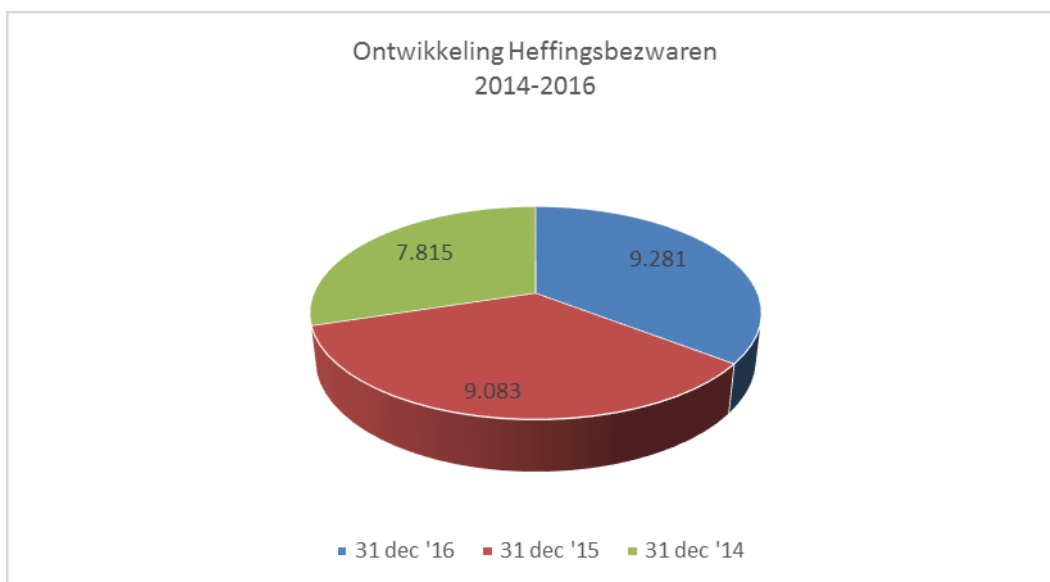
Grafiek 2: Ontwikkeling WOZ-bezwaren

Van de 3.673 ingekomen WOZ-bezwaren zijn er momenteel 3.489 afgedaan i.c. 95%. Het merendeel van de nog openstaande bezwaarschriften is taxatie-technisch afgedaan en qua uitspraak volledig voorbereid, maar kan pas formeel afgedaan worden na de benodigde hoorzittingen c.q. overleg met vertegenwoordigers van belanghebbenden. De afhandeling van de WOZ-bezwaren zal binnen de daarvoor geldende termijnen worden afgedaan.

Voor de belastingjaren 2014 en 2015 is van de WOZ-bezwaren nu 99,8% respectievelijk 99,4% afgedaan. De nog te behandelen aantallen zijn voor het merendeel van recente datum.

Het aantal heffingsbezwaren belastingjaar 2016 ligt daarentegen ruim 3% hoger ten opzichte van de vergelijkbare periode vorig jaar. Van de in totaal 9.281 ingekomen heffingsbezwaren zijn er in het totaal 5.057 bezwaren gericht tegen de naheffingsaanslagen parkeerbelasting (55%).

Grafiek 3: Ontwikkeling heffingsbezwaren

Van de voor het belastingjaar 2016 ingekomen heffingsbezwaren is momenteel 93,6% afgedaan en van de heffingsbezwaren 2014 en 2015 respectievelijk 99,6% en 99,2%.

Resultaten behandelde bezwaarschriften

Bij de behandeling van bezwaarschriften kan besloten worden tot het handhaven van de opgelegde aanslagen dan wel tot het verlenen van (gedeeltelijke) vermindering. Met betrekking tot de afgedane bezwaarschriften belastingjaar 2016 is in 45,7% van de uitspraken besloten tot handhaving van de aanslag. Daarmee is in 54,3% van de uitspraken besloten tot het verlenen van (gedeeltelijke) vermindering. Een nadere onderverdeling van de afgedane bezwaren Parkeerbelasting, Overige heffingen en de WOZ geeft het navolgende beeld:

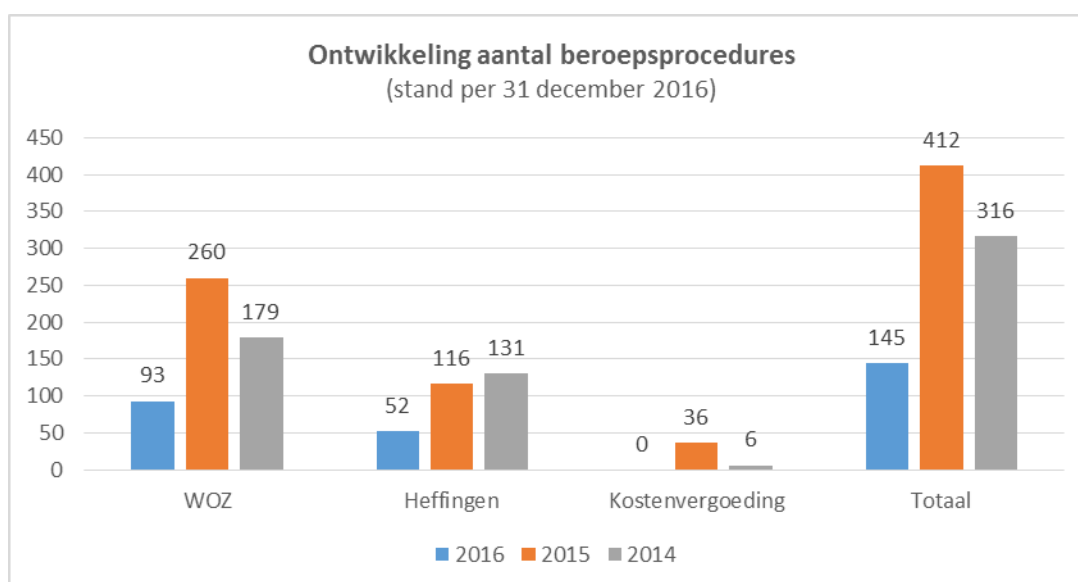
	Handhaven	Vermindering
Parkeerbelasting	38,1%	61,9%
Overige heffingen	44,5%	55,5%
WOZ	52,1%	47,9%
Totaal	45,7%	54,3%

Tabel 2: Resultaten behandeling bezwaarschriften

Beroepschriften

Gericht op het belastingjaar 2016 zijn er momenteel 145 beroepsprocedures ingesteld, dit gericht in 93 gevallen tegen de uitspraken WOZ, 52 tegen uitspraken heffingsbezwaren en 0 inzake uitspraken inzake kostenvergoeding. Voor het belastingjaar 2015 zijn in totaal 412 beroepsprocedures en voor het belastingjaar 2014 zijn 316 beroepsprocedures ingesteld.

Voor het belastingjaar 2016 zijn in totaal 145 beroepsprocedures ontvangen, dit op een totaal van 412.402 verzonden aanslagbiljetten. Per saldo geldt dat bij rond 3% van de aanslagbiljetten een bezwaarschrift volgt. In 0,01% van de bezwaarschriften volgt een beroepsprocedure.

Grafiek 4: Ontwikkeling beroepsprocedures

Van de ingekomen beroepsprocedures 2014-2016 zijn in respectievelijk 272, 352 en 31 procedures door de rechtbank uitspraak gedaan. Helaas kampt de Rechtbank met achterstanden waardoor voor het belastingjaar 2014 nog 44, voor 2015 nog 60 en voor het belastingjaar 2016 nog 114 (=79%) van de procedures de behandeling door de Rechtbank nog moet plaatsvinden.

1.4.3 Kwijtschelding

Als de belastingsschuldige als gevolg van een te laag inkomen de gemeentelijke heffingen niet (volledig) kan betalen, kan voor de belastingsoorten waarvoor de gemeente dit mogelijk heeft gemaakt, kwijtschelding worden aangevraagd. Voor degenen die het voorgaande belastingjaar kwijtschelding hebben gekregen wordt voorafgaande aan de aanslagoplegging voor het nieuwe belastingjaar, eerst een inkomenstoets verzorgd via het Inlichtingenbureau. Dit kan ertoe leiden dat over gegaan wordt tot het verlenen van geautomatiseerde kwijtschelding. Voor alle andere gevallen kan door middel van het invullen/opsturen van het aanvraagformulier, kwijtschelding worden aangevraagd.

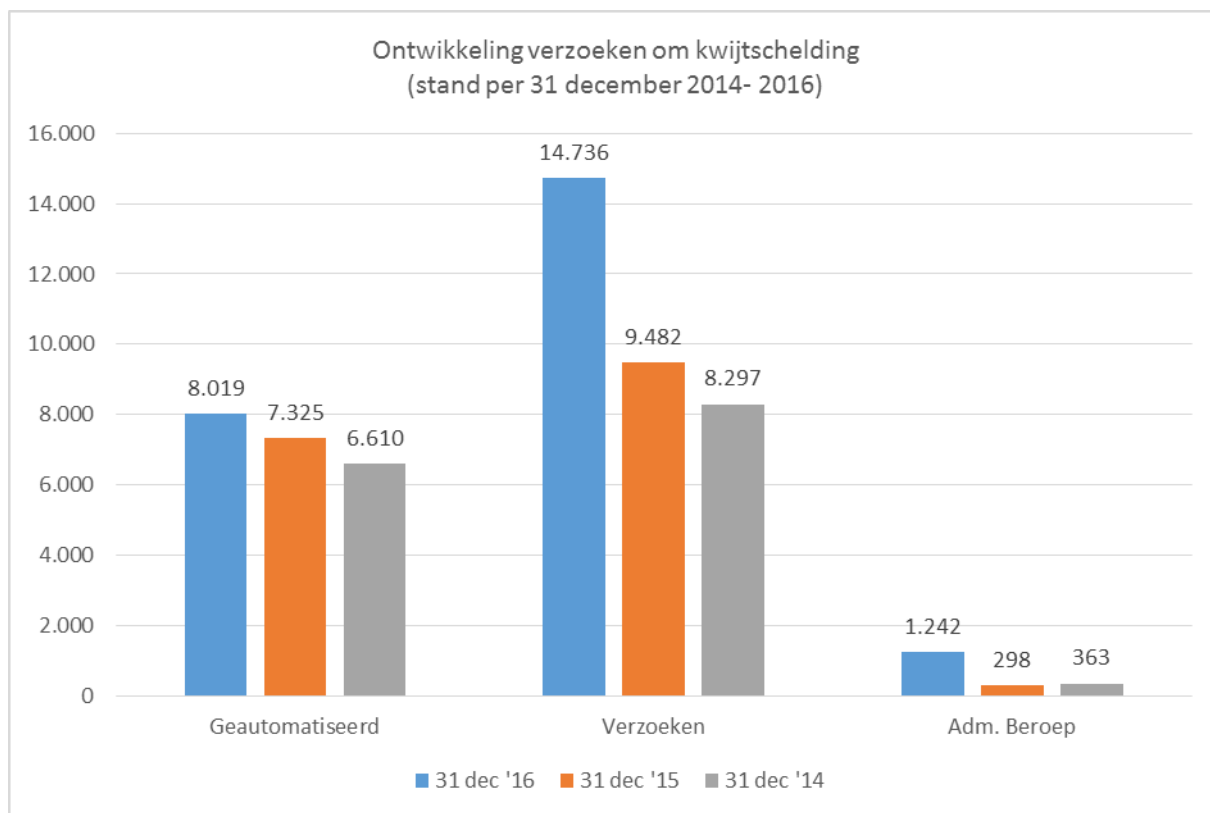
Voor het belastingjaar 2016 zijn in totaal 23.997 kwijtscheldingsverzoeken (geautomatiseerde en individuele verzoeken) ontvangen, dit op een totaal van 412.402 verzonden aanslagbiljetten. Per saldo geldt dat bij 5,8% van de aanslagbiljetten een verzoek om kwijtschelding volgt.

In onderstaande tabel zijn de aantallen aan verzoeken om kwijtschelding in beeld gebracht. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen de geautomatiseerd verleende kwijtscheldingen en de feitelijk ontvangen verzoeken om kwijtschelding. Tevens is in onderstaande tabel nog het administratieve beroep opgenomen (bezwaar tegen de uitspraak op het verzoek om kwijtschelding). Voor de belastingjaren 2014-2016 is jaarlijks een stijging te constateren van het totaal aan kwijtscheldingsverzoeken.

Met ingang van 2016 is de procedure om een verzoek om kwijtschelding in te dienen sterk vereenvoudigd aangezien bij het aanslagbiljet een aanvraagformulier kwijtschelding is gevoegd. Deze werkwijze heeft er toe geleid dat het aantal ontvangen verzoeken om kwijtschelding fors is gestegen (6.892 stuks) ten opzichte van dezelfde periode in 2015, dit staat gelijk aan een stijging van 40%.

Naast de vereenvoudiging van het indienen van een verzoek om kwijtschelding heeft vervolgens bij de behandeling een belangrijke wijziging plaats gevonden. Het is met ingang van 2016 mogelijk geworden

om ook individueel ingekomen verzoeken aan te bieden bij het Inlichtingenbureau. Op basis van de daar voorhanden informatie geeft het Inlichtingenbureau vervolgens aan of het verzoek al dan niet gehonoreerd kan worden. Ingeval van het niet honoreren wordt daarbij aangegeven wat daarvan de aanleiding is. Dit geeft Cocensus dan vervolgens nog de mogelijkheid om de aanvrager op dit onderdeel nog nader te bevragen voordat het besluit op het verzoek om kwijtschelding wordt genomen.

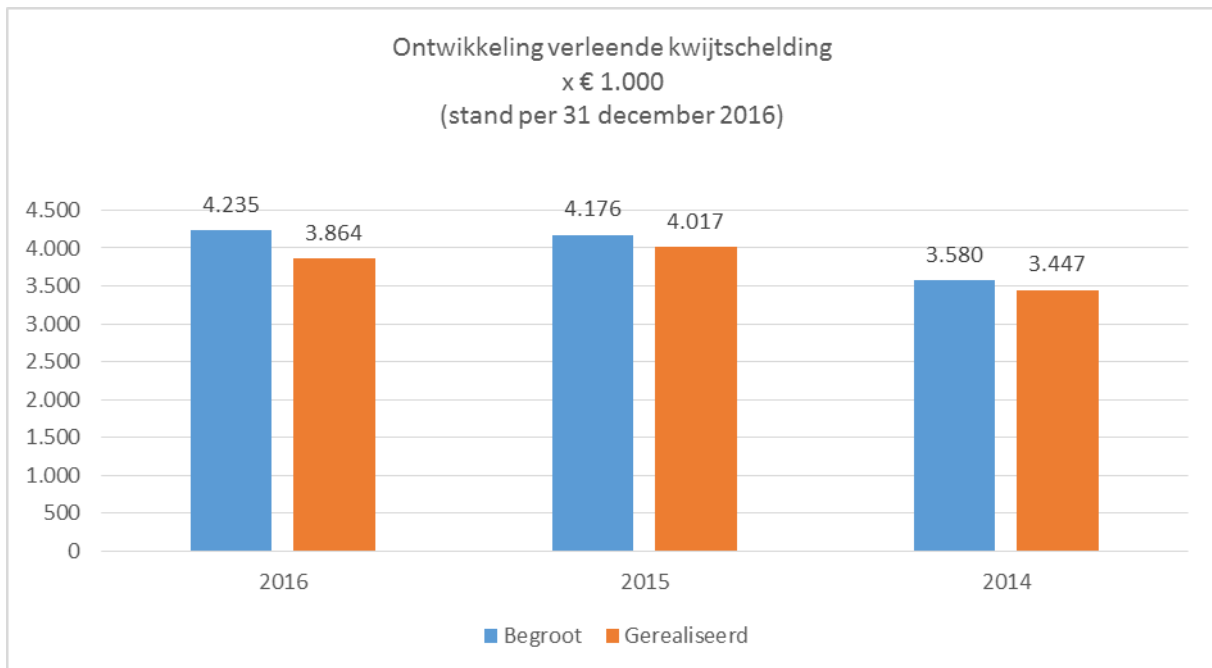

Grafiek 5: Ontwikkeling aantal verzoeken om kwijtschelding

Momenteel is van te behandelen verzoeken om kwijtschelding belastingjaar 2016 rond 94,9% afgedaan. De geautomatiseerde verleende kwijtschelding is uiteraard volledig afgedaan.

Van de ingekomen verzoeken voor de belastingjaren 2014 en 2015 zijn nu 93,6% respectievelijk 95,2% afgedaan.

De stijging in het aantal verzoeken om kwijtschelding, dit in combinatie met de jaarlijks stijgende tarieven, leidt ertoe dat ook ten aanzien van het bedrag aan verleende kwijtschelding tussen 2014 en 2016 een stijgende lijn is vast te stellen.

Grafiek 6: Ontwikkeling verleende bedragen aan kwijtschelding

Voor het belastingjaar 2014 kwam het gemiddelde bedrag aan verleende kwijtschelding uit op € 213,37 per afgedaan verzoek, voor het belastingjaar 2015 op € 218,47 per afgedaan verzoek en voor het belastingjaar 2016 op € 176,84 per afgedaan verzoek.

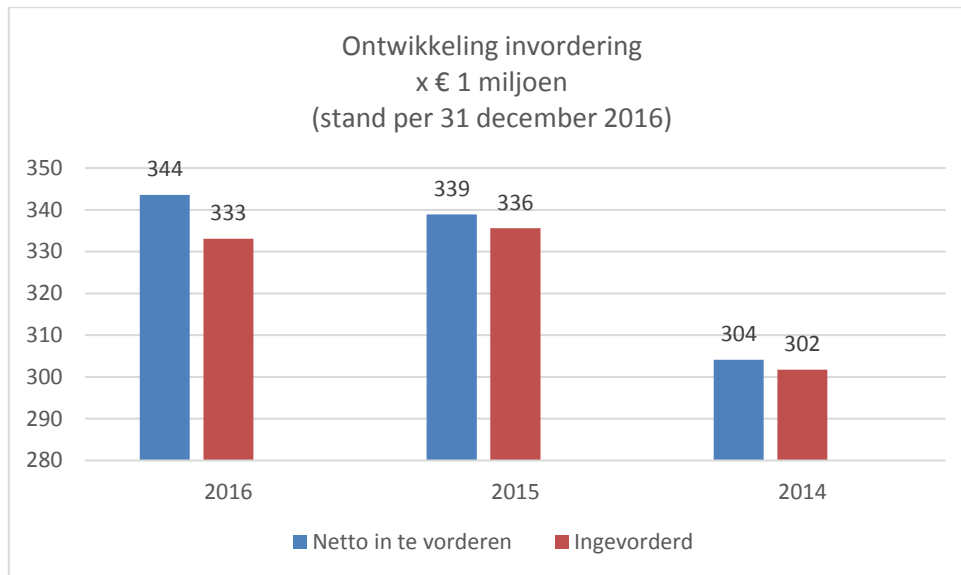
1.4.4 Invordering

Het totaal in te vorderen bedrag is het resultaat van het totaalbedrag van de opgelegde aanslagen, minus de effecten van de behandeling van bezwaarschriften (verminderingen) en de verleende kwijtschelding. Verder vindt een correctie plaats van oninbaar verklaarde vorderingen en het bijtellen van de kosten bij aanmaning en dwangbevel. Per saldo betreft dit het netto in te vorderen bedrag.

Voor het belastingjaar 2016 zijn in totaal 44.109 aanmaningen en 17.718 dwangbevelen verzonden, dit op een totaal van 412.402 verzonden aanslagbiljetten. Per saldo geldt dat bij 10,7% van de aanslagbiljetten een aanmaning volgt en in 4,3% tot een dwangbevel. In 40,1% van de aanmaningen volgt een dwangbevel.

De betaling van de opgelegde aanslagen kan plaatsvinden met toepassing van automatische incasso (9 incassotermijnen) of door middel van internetbankieren/betaling met acceptgiro (binnen 2 maanden).

In de periode januari-december 2016 zijn in totaal 253.681 ontvangsten verwerkt en 1.721.930 automatische incasso opdrachten. Blijft (volledige) betaling uit dan volgt na het verstrijken van de betaaltermijn een aanmaning. Gericht op het belastingjaar 2016 zijn 44.109 aanmaningen verzonden. Voor de aanmaning geldt een betaaltermijn van 14 dagen. Blijft na de aanmaningsfase de (volledige) betaling uit dan volgt een dwangbevel. Voor het belastingjaar 2016 zijn 17.718 dwangbevelen verzonden. Bij zowel het verzorgen van de aanmaning als van het dwangbevel worden kosten in rekening gebracht.

Grafiek 7: Ontwikkeling invordering

Voor de jaren belastingjaren 2014 tot en met 2016 is van de netto in te vorderen bedragen nu respectievelijk 99,2%, 99% en 96,9% ingevorderd.

Ten aanzien van het voor het belastingjaar 2016 nog in te vorderen bedrag zal nog een deel ingevorderd worden door middel van automatische incasso. Daarnaast is ten aanzien van een aantal vorderingen de invordering aangehouden, dit in verband met een verzoek om uitstel van betaling in verband met een ingediend bezwaarschrift. Tot slot geldt dat voor een aantal nog openstaande vorderingen dat de betaaltermijn nog niet verstreken is dan wel de betaaltermijn wel vertrekken is en als gevolg daarvan een aanmaning of dwangbevel is verzonden.

1.4.5 Communicatie

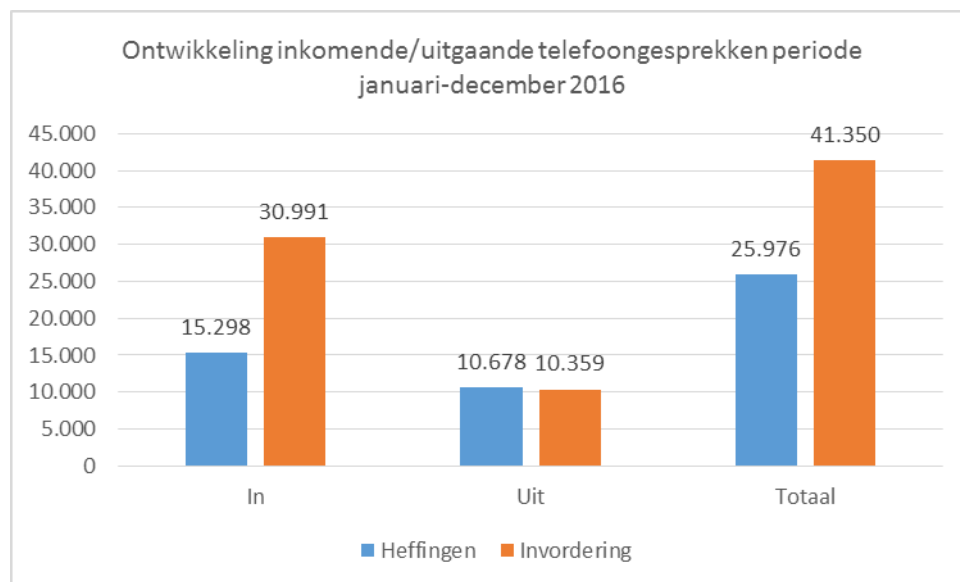
Vanaf eind februari/begin maart zijn de WOZ-beschikkingen en de diverse belastingaanslagen met betrekking tot het belastingjaar 2016 verzonden. Voor informatie over deze aanslagen is op de website van Cocensus per deelnemende gemeente een belastingsite, dit in de huisstijl van de gemeente, opgenomen. Deze belastingsites zijn ook via de website van de gemeente bereikbaar. Op deze belastingsites is informatie te vinden over de WOZ, de verschillende belastingsoorten, betaling, kwijtschelding, bezwaar en zijn de belastingverordeningen te raadplegen. Verder is het mogelijk om via deze sites digitaal bezwaar in te dienen en de aanslag/WOZ-beschikking of het taxatieverslag te raadplegen, een machtiging tot automatische incasso af te geven of te wijzigen en om de aangifte toeristenbelasting te verzorgen. Tot slot zijn gericht op de diverse onderwerpen de 'veel gestelde vragen' opgenomen.

Daarnaast is het mogelijk om via het KCC van de gemeente nog individueel informatie te krijgen. Mocht de vraag voor het KCC te specifiek zijn dan wordt de vraag naar de betreffende afdeling binnen Cocensus door middel van een zogenaamde terugbelafspraak doorgezet. Daar vindt de verdere afhandeling van deze vraagpunten plaats.

Nadat aanmaningen of dwangbevelen zijn verzonden dan wel uitspraken op bezwaarschriften of op verzoeken om kwijtschelding zijn uitgegaan, zijn de belastingplichtigen uiteraard in de gelegenheid om over deze producten telefonisch vragen te stellen. Op deze producten staat, dit in tegenstelling tot de

WOZ-beschikking/aanslag gemeentelijke belastingen, het directe telefoonnummer van de betreffende afdeling bij Cocensus.

Het totaal aantal bij de afdeling Heffingen en Bezwaar respectievelijk Invordering inkomende- en uitgaande gesprekken (in totaal 67.326) geeft het navolgende beeld:

Grafiek 8: Inkomende/uitgaande telefoongesprekken

De gemiddelde wachttijd voordat een inkomend gesprek wordt opgenomen bedraagt afgerond 26 seconden. De gemiddelde gespreksduur van de inkomende gesprekken komt uit op 3,38 minuten. Van het totaal aan aangeboden gesprekken wordt rond 0,15% door de aanbieder voordat een gesprek tot stand is gekomen, weer verbroken. Een belangrijk deel hiervan betreft gesprekken welke buiten de geldende openingstijden (van 9.00 uur tot en met 13.00 uur) aangeboden worden.

1.4.6 Inkoopbeleid / Europese aanbesteding

Cocensus heeft een vastgesteld inkoopbeleid met daarin opgenomen de regels voor aanbesteding. Indien besluiten worden genomen voor aankopen wordt het inkoopbeleid gevolgd en wordt ook de afweging gemaakt of er sprake dient te zijn van aanbesteding, en zo ja, van welke vorm van aanbesteding. Daarbij wordt derhalve bij grotere aankopen ook de afweging gemaakt of er sprake dient te zijn van Europese aanbesteding. In 2014 is het inkoop- en aanbestedingsbeleid met ondersteuning van Stichting Rijk geactualiseerd en vastgesteld. Jaarlijks wordt het inkoop- en aanbestedingsbeleid aangepast aan de actuele wet- en regelgeving. In 2016 hebben geen bijzondere inkoopprocedures plaats gevonden.

1.4.7 Realisatie Dienstverleningsovereenkomsten

Met deelnemende gemeenten is een dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten waarin uitgangspunten geformuleerd zijn gericht op de verschillende door Cocensus te verzorgen processen of taakvelden. Dit richt zich op de navolgende onderwerpen:

- Publiekscontact
- WOZ
- Heffing
- Invordering
- Rechtsbescherming

Publiekscontact

Jaarlijks verstrekt Cocensus ten behoeve de eerstelijnsopvang van belastingvragen door de gemeentelijke KCC's een geactualiseerd script met de meest voorkomende vragen en antwoorden. Daarnaast wordt jaarlijks een training aan de KCC-medewerkers aangeboden. Deze trainingen vinden jaarlijks in februari (zo dicht mogelijk bij de aanslagoplegging) plaats.

Als het KCC een belastingvraag niet kan beantwoorden dan wordt hiervan een terugbelafsprake gemaakt. Vanuit Cocensus wordt de verdere behandeling dan overgenomen (tweedelijnsopvang).

Ten aanzien van een aantal specifieke onderwerpen (informatie over een aanmaning, dwangbevel, uitspraak op een bezwaarschrift of de beslissing op een verzoek om kwijtschelding) wordt de eerstelijnsopvang door Cocensus verzorgd.

Daarnaast biedt Cocensus een op de gemeente gerichte belastingwebsite aan. Gericht op de belangrijkste onderwerpen (WOZ, belastingsoorten, betaling, bezwaar en kwijtschelding) is gerichte informatie opgenomen. Ook op deze websites zijn per onderwerp de meest voorkomende vragen/antwoorden opgenomen. Ook de actuele belastingverordeningen zijn hier raadpleegbaar.

Door middel van bovenstaande producten en diensten voldoet Cocensus voor dit onderdeel aan de uitgangspunten zoals opgenomen in de DVO.

WOZ

Jaarlijks dient aan alle eigenaren en gebruikers van onroerende zaken binnen de wettelijke termijn een WOZ-beschikking te worden verzonden waarop is vermeld wat de vastgestelde WOZ-waarde voor die onroerende zaak voor dat jaar is. De WOZ-beschikkingen worden in februari verzonden en aan de afnemers (Belastingdienst en Waterschap) beschikbaar gesteld.

Jaarlijks controleert de Waarderingskamer de juistheid, volledigheid en tijdigheid van de door Cocensus verzorgde jaarlijkse waardebepaling, dit aan de hand van de uitgangspunten zoals deze beschreven staan in de Waarderingsinstructie en de daarbij behorende WOZ-tijdslijn. Aan de hand van deze controles verstrekt de Waarderingskamer hun jaarlijkse oordeel en bepalen tevens of de beschikkingen verzonden mogen worden. In 2016 is dit naar behoren verlopen.

In oktober/november verstrekt Cocensus de prognose van de waarde ontwikkeling van zowel de woningen als van de niet woningen. In combinatie met de bijbehorende begrootte opbrengsten OZB worden deze waarde ontwikkelingen omgezet in nieuwe belastingtarieven.

Door middel van bovenstaande producten en diensten voldoet Cocensus voor dit onderdeel aan de uitgangspunten zoals opgenomen in de DVO.

Heffing

Het op doelmatige wijze verzamelen van gegevens ten behoeve van de tijdige, volledige, juiste en efficiënte heffing van belastingen, zodanig dat het aantal te honoreren bezwaarschriften zo laag mogelijk is en de invorderbaarheid zo hoog mogelijk.

Ten aanzien van de realisatie van de aanslagoplegging is vastgesteld dat voor 1 maart 95% en afronding tot 99% voor 1 juli in het opvolgende jaar gerealiseerd moet zijn. Enerzijds kunnen een aantal opbrengsten pas in de loop van het jaar op aanslag gebracht worden aangezien de belastingplicht ook pas in de loop van het jaar ontstaat. Dit geldt onder meer voor de naheffingsaanslagen parkeerbelasting en de leges. Anderzijds kunnen ten aanzien van de forensenbelasting en de toeristenbelasting de aanslagen pas na het verstrijken van het belastingjaar opgelegd worden. Bij het vaststellen van de realisatiepercentages moeten de begrote opbrengsten zoals opgenomen in grafiek

1, bladzijde 6, hiermee gecorrigeerd worden. In februari 2016 is hiermee een opbrengstrealisatie van 95% gerealiseerd en per 31 december 2016 overstijgt de opbrengstrealisatie (101%) de begroting 2016.

Door middel van bovenstaande resultaten voldoet Cocensus voor dit onderdeel aan de uitgangspunten zoals opgenomen in de DVO.

Invordering

De ontvangsten op belastingaanslagen worden dagelijks verwerkt. Enerzijds komen de ontvangsten binnen door middel van automatische incasso's en anderzijds door middel van bankbetalingen. Voor aanslagen welke niet door middel van automatische incasso (9 betaaltermijnen) worden voldaan geldt in het algemeen een betaaltermijn van 2 maanden. Ingeval de aanslag binnen deze betaaltermijn niet (volledig) is voldaan, volgt een aanmaning. Aanmaningen worden binnen 1 maand na het vervallen van de dagtekening verzonden. Bij aanmaningen geldt een betaaltermijn van 2 weken.

Nadat de betaaltermijn van de aanmaningen is verstreken en niet tot (volledige) betaling is over gegaan, volgt het traject van het uitvoerdigen van een dwangbevel. Deze worden 1 maand na de vervaltermijn van de aanmaning verzonden.

Uitgangspunt is dat 12 maanden na de dagtekening van aanslagen, 95 procent van het totaalbedrag is ingevorderd. Per 31 december 2016 is reeds 97% ingevorderd.

Naast het verzorgen van (dwang)invordering valt ook de behandeling van de kwijtschelding onder het onderdeel Invordering. Inclusief de geautomatiseerd verleende kwijtschelding is nu rond 95% van de verzoeken afgedaan. De nog in behandeling zijnde verzoeken zijn of van recente datum of wachten nog op aanvullende informatie vanuit de aanvrager.

Door middel van bovenstaande producten en resultaten voldoet Cocensus voor dit onderdeel aan de uitgangspunten zoals opgenomen in de DVO.

Rechtsbescherming

Het afdoen van ingediende bezwaarschriften tegen opgelegde aanslagen gemeentebelastingen, WOZ-beschikkingen en invorderingsbeslissingen.

Bezwaarschriften die niet in de laatste weken van het kalenderjaar zijn ingediend moeten in het betreffende jaar worden afgedaan. Behoudens die bezwaarschriften waarbij nog een overlegsituatie is met (vertegenwoordigers van) belanghebbende, zijn de bezwaarschriften die niet in de laatste zes weken van 2016 zijn ingediend, afgedaan. De overige nog openstaande bezwaarschriften zijn van recente datum en worden binnen de daarvoor geldende termijn afgedaan.

Ingeval van bij de Rechtbank ingediende beroepsprocedures ontvangt Cocensus een uitnodiging binnen een daarvoor aangegeven termijn een verweerschrift in te dienen. In alle gevallen is het verweerschrift binnen deze termijn ingediend. De verdere voortgang van de inhoudelijke behandeling van ingestelde procedures is verder afhankelijk van de Rechtbank.

Door middel van bovenstaande resultaten voldoet Cocensus voor dit onderdeel aan de uitgangspunten zoals opgenomen in de DVO.

Met de in 2016 gerealiseerde producten en behaalde resultaten voldoet Cocensus aan de geformuleerde uitgangspunten zoals opgenomen binnen de met de gemeente afgesloten Dienstverleningsovereenkomst gericht op de procesonderdelen publiekscontact, WOZ, Heffing, invordering en rechtsbescherming.

1.5 HRM

Medewerkers Tevredenheidsonderzoek (MTO)

In overleg met de Ondernemingsraad heeft het MTO in 2016 op een interactieve wijze plaatsgevonden. Tijdens een personeelsbijeenkomst in Alkmaar en Hoofddorp werden door middel van een stemkastje gegevens/scores over de organisatie in een paar seconden verzameld en transparant weergegeven. Medewerkers konden op deze manier de resultaten van de organisatie zien. Zo was direct zichtbaar op welke onderdelen de organisatie goed scoorde en welke onderdelen verbetering behoeften. Deze laatste scores werden met de groep direct geprioriteerd en daar waar mogelijk werden ook direct ideeën tot verbetering aangegeven.

Opleidingen/trainingen

Zakelijk Duits

Medewerkers van de afdelingen Invordering en Heffingen & Bezwaar hebben in 2016 een training “Zakelijk Duits” gevolgd. Door de toetreding van gemeenten zoals Alkmaar en Den Helder worden medewerkers steeds vaker geconfronteerd met Duits sprekende burgers. Doordat zij de training “Zakelijk Duits” hebben gevolgd, kunnen zij de klanten professioneler en adequater te woord staan.

Training feedback

Vanuit een scan die gemaakt is door de leidinggevenden over Duurzame Inzetbaarheid, workshop vitaliteit, maar ook vanuit het MTO kwam de nut en noodzaak naar voren van het geven en ontvangen van feedback, met name medewerkers onderling. Derhalve heeft iedere medewerker van Cocensus een workshop gevolgd van twee dagdelen over feedback, waar zowel een stukje theorie als praktijk aan de orde kwam.

Actualiteitendag

Ook in 2016 is een actualiteitendag georganiseerd voor de afdeling Invordering. Deze dag werd door alle medewerkers gevolgd en zoals ieder jaar gegeven door een docent van Involon.

Vier medewerkers van de afdeling invordering hebben daarnaast nog een vierdaagse “basistraining fiscaal invorderingsproces” gevolgd.

Belastingdeurwaarders

Aangezien een aantal personeelwisselingen heeft plaatsgevonden maar ook omdat deze groep medewerkers regelmatig geconfronteerd wordt met agressieve klanten, hebben de deurwaarders gezamenlijk een training agressie/teambuilding gevolgd.

Ook hebben twee medewerkers een tweedaagse in-company cursus “theorie en praktijk van de belastingdeurwaarder” gevolgd.

In-company training taxateurs

Net zoals in 2015 is in 2016 gekozen om bijscholing in-company te organiseren, hetgeen nodig is wanneer een taxateur ingeschreven staat in een “kamer WOZ of bedrijfsmatig vastgoed”. Op deze manier kunnen alle taxateurs diverse relevante opleidingen volgen en niet alleen diegene die ingeschreven staan. De opleiding werd verzorgd door Morel.

Een zestal niet woning taxateurs hebben een congres bijgewoond van Locatus.

Verder hebben in 2016 individuele opleidingstrajecten, trainingen of workshops plaatsgevonden, zoals themabijeenkomsten bij de Academie Lokale Belastingen, een basisopleiding WOZ bij de Academie voor Lokale Belastingen, trainingen bij de BAAK, een opleiding SVM-NIVO, een zgn. PIZ (Pensioen Inzicht) training bij Stavoor en coachingstraject. De afdeling HRM heeft met twee leden van de

Ondernemingsraad voor het invoeren van het Individueel Keuze Budget een workshop gevolgd bij Driessen.

In totaal is in 2016 ca. € 102.000,00 uitgegeven aan opleidingen, trainingen en studies.

Duurzame inzetbaarheid/Vitaliteit

In het vierde kwartaal van 2015 is een aanvang gemaakt met het project duurzame inzetbaarheid. Naar aanleiding daarvan is in 2016 een werkgroep van start gegaan dat één onderdeel van duurzame inzetbaarheid verder is gaan uitwerken: Vitaliteit. Samen met Inventief 180 heeft deze werkgroep een vijftal workshops gevolgd. Tijdens deze workshops kregen de leden van de werkgroep theoretisch inzicht in onderwerpen als stress, energie, slapen, voeding en bewegen. Het theoretisch inzicht is door deze werkgroep omgezet in voorstellen voor de organisatie, welke gepresenteerd zijn aan de MT-leden. In februari 2017 wordt een start gemaakt met vitaliteit voor de hele organisatie, door middel van een Kick-off meeting.

HR21

In 2015 zijn alle functies ingedeeld in de normfuncties van HR21 (functiewaarderingssysteem van VNG). De vaststelling van de conversietabel door het Georganiseerd Overleg heeft plaatsgevonden in april 2016. Daarna zijn de medewerkers geïnformeerd en hebben zij na het voorgenomen indelingsbesluit, hun indelingsbesluit ontvangen.

Individueel Keuze Budget (IKB)

Zoals alle (gerelateerde) gemeentelijke organisaties moet Cocensus in 2017 het IKB ingevoerd hebben. Na overleg met de Ondernemingsraad is besloten om alleen de bronnen en doelen die vanuit het LOGA zijn benoemd voorsnog toe te voegen aan het IKB. De enige uitzondering hierop is de vakbondscontributie. De vakbondscontributie kan via het IKB budget betaald worden, zodat medewerkers een fiscaal voordeel hebben.

Ondernemingsraad

In 2016 hebben zes reguliere overlegvergaderingen plaatsgevonden. Tijdens deze vergaderingen zijn drie instemmingsaanvragen en is één adviesaanvraag besproken.

De Ondernemingsraad heeft haar instemming gegeven voor de verlofregeling (aanpassingen in de compensatieregeling) en de fubo-cyclus. Een positief advies heeft de bestuurder van de OR ontvangen voor de voorgenomen geldlening.

GO

In 2016 heeft tweemaal (april en december) een overleg met het Georganiseerd Overleg plaatsgevonden. Onderwerpen die naast de bedrijfsvoering aan de orde zijn geweest, waren o.a.: vaststelling conversietabel, beloningsregeling, regeling jubilea en vertrek, verlofregeling en sociaal statuut.

Personeel

Bezettingsgraad

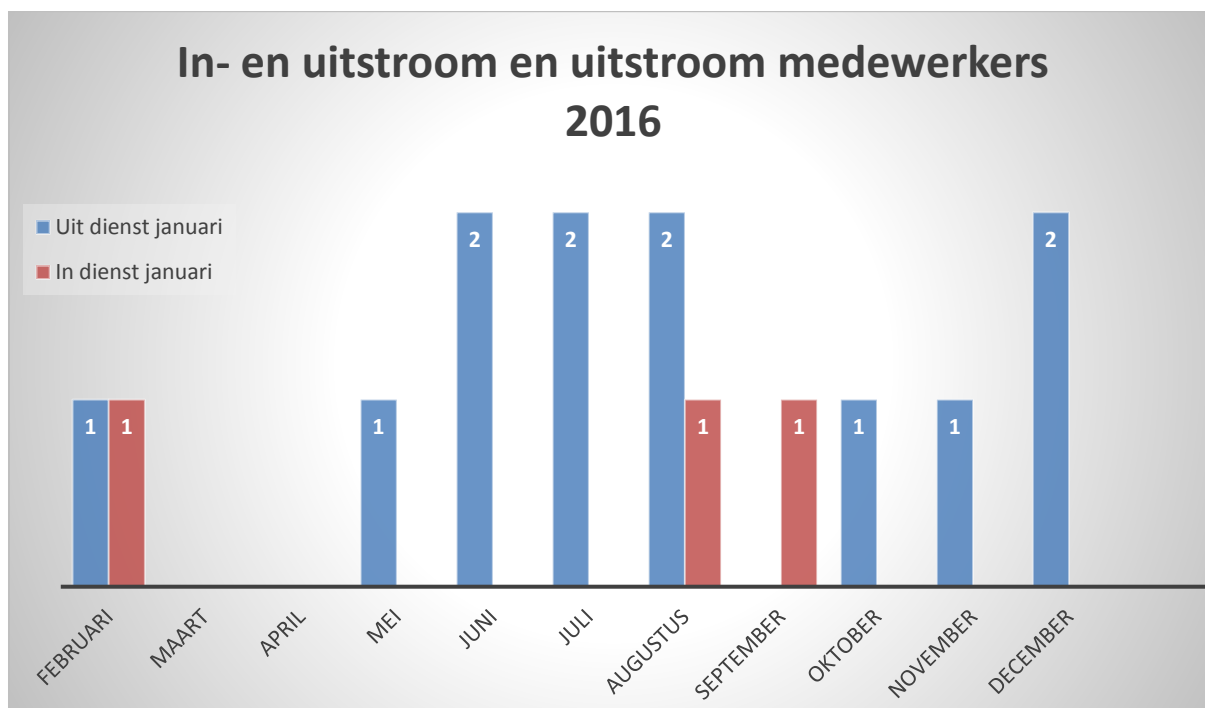
	Vastgestelde formatie 2016	Ingevulde formatie 2016	Vastgestelde formatie 2015
Directie & Staf	5,67	5,67	5,67
Bedrijfsbureau	7,70	7,78	7,70
WOZ	38,90	35,87	39,23
Gegevensbeheer en IT	23,83	19,77	24,44
Heffingen en Bezwaar	23,88	22,88	23,88
Invordering	26,82	26,82	28,62
Totaal	126,80	118,79	129,54

Tabel 3: bezettingsgraad, 31 december 2016

Ten opzichte van 2015 is de vastgestelde formatie van Cocensus in 2016 met 2,74 fte verminderd. De afname in formatie betreft zowel de afdeling WOZ, als Gegevensbeheer en IT en Invordering. Een aantal AOW gerechtigden heeft Cocensus in de loop van 2016 verlaten. Per functie is een afweging gemaakt of vervanging noodzakelijk was, of dat werkzaamheden op een andere manier ingevuld konden worden.

Uitstroom

In 2016 hebben 12 medewerkers Cocensus verlaten. Zes medewerkers wegens het bereiken van hun AOW gerechtigde leeftijd of omdat zij gebruik hebben gemaakt van keuzepensioen. Vier medewerkers zijn eervol ontslagen omdat zij zelf om ontslag verzocht hebben. De redenen hiervoor waren uiteenlopend. Eén medewerker is wegens volledig arbeidsongeschikt na twee jaar ontslagen en één medewerker is begin 2016 overleden.

Grafiek 9 In-en uitstroom medewerkers 2016

Instream

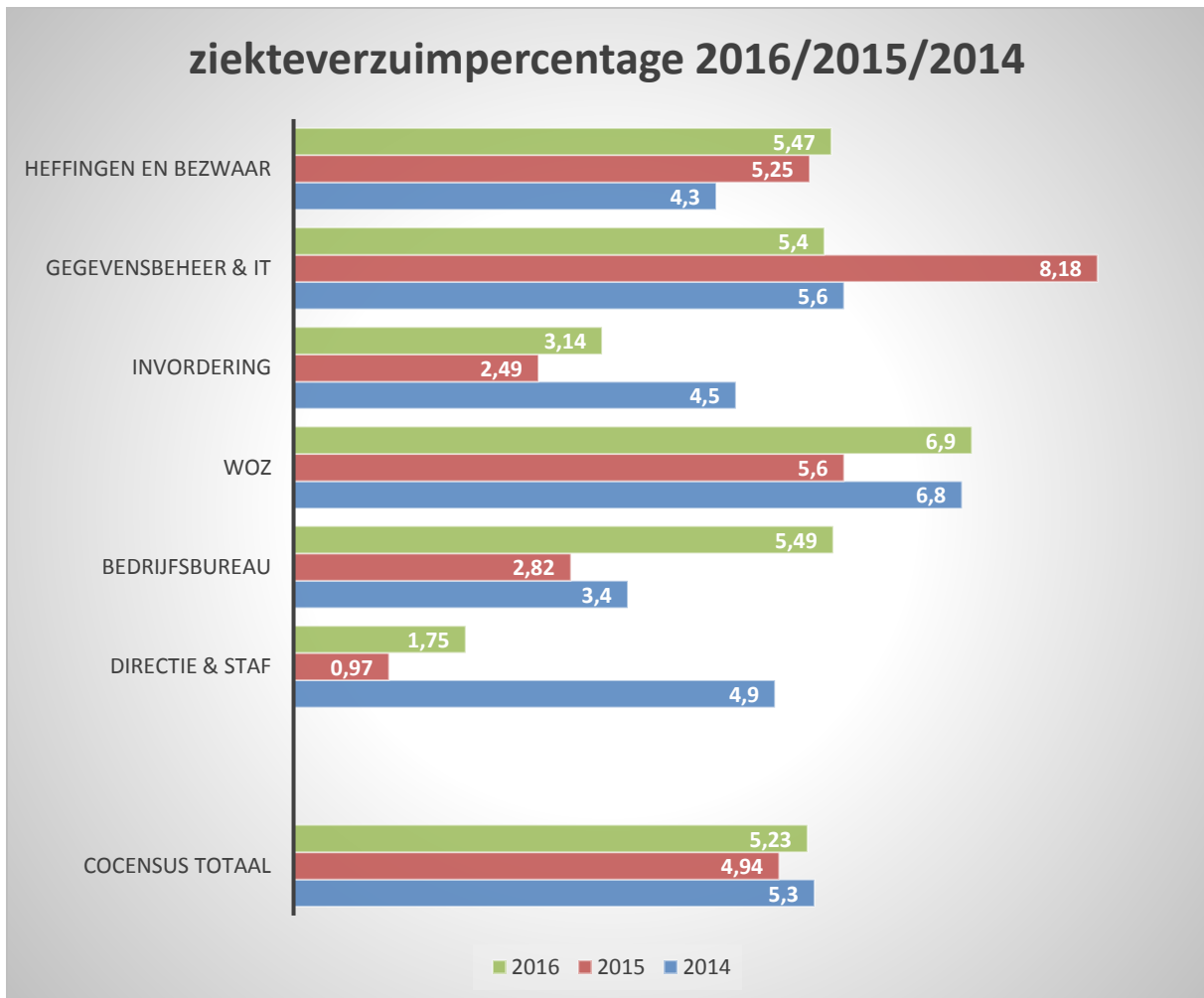
In februari heeft één werkvoorbereider een aanstelling gekregen nadat hij een aantal maanden als uitzendkracht op de afdeling WOZ werkzaam was. In augustus is een Taxateur bij Cocensus in dienst getreden en in september een Service Desk medewerker op de afdeling Gegevensbeheer en IT.

Doorstroom/vacatures

In totaal zijn in 2016 zes vacatures opengesteld waarvan twee intern vervuld zijn; een Senior Medewerker Betalingsverkeer en een KAM Medewerker. Op de vacature van Allround Taxateur woningen hebben twee interne kandidaten gereageerd. Zij hebben beiden een opleidingstraject aangeboden gekregen. Eind 2016 waren zowel de functies van Allround Taxateur woningen als niet-woningen, werkvoorbereider en ICT medewerker nog vacant.

De vacature van werkvoorbereider is door een uitzendkracht vervuld (zie hiervoor instroom) alsook de functie van Help Desk medewerker (geruime tijd gedetacheerd).

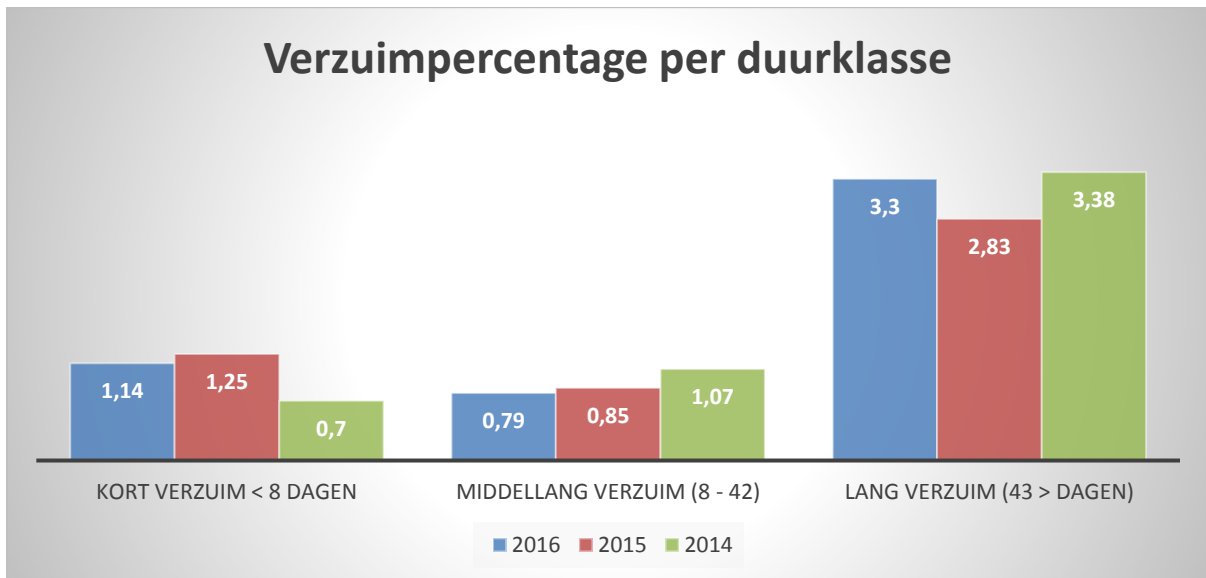
Ziekteverzuim 2016

Grafiek 10 ziekteverzuim 2016, 2015 en 2014 per afdeling

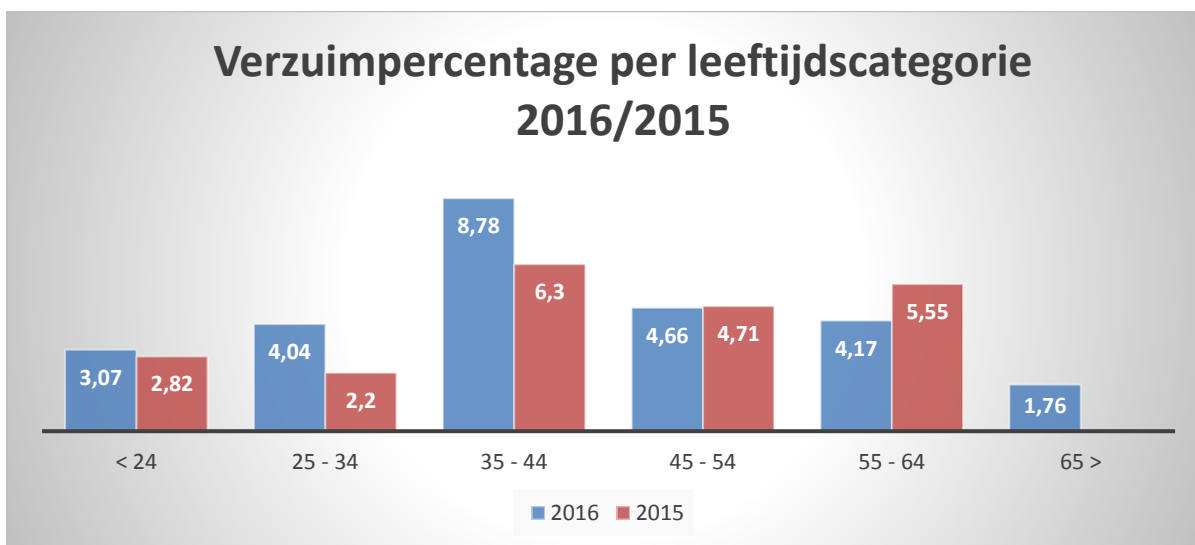
Het ziekteverzuimpercentage is in vergelijking met 2015 iets gestegen (0.29%). De hoogte van het verzuim wordt veroorzaakt door medewerkers die langdurig (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt waren/zijn. Dit wordt ook geïllustreerd door figuur 5, "verzuimpercentage per duurklasse". Met name de afdelingen WOZ, Bedrijfsbureau en Heffingen & Bezwaar hadden te kampen met medewerkers die langdurig arbeidsongeschikt waren.

De redenen van verzuim waren zeer divers en niet werk gerelateerd. Op dit moment zijn er nog geen verzuimcijfers bekend van de Nederlandse Gemeenten over 2016. In 2015 hadden de Nederlandse Gemeenten een gemiddeld verzuimpercentage van 5,3%, een percentage dat vrijwel identiek is aan dat van Cocensus, 5,23%.

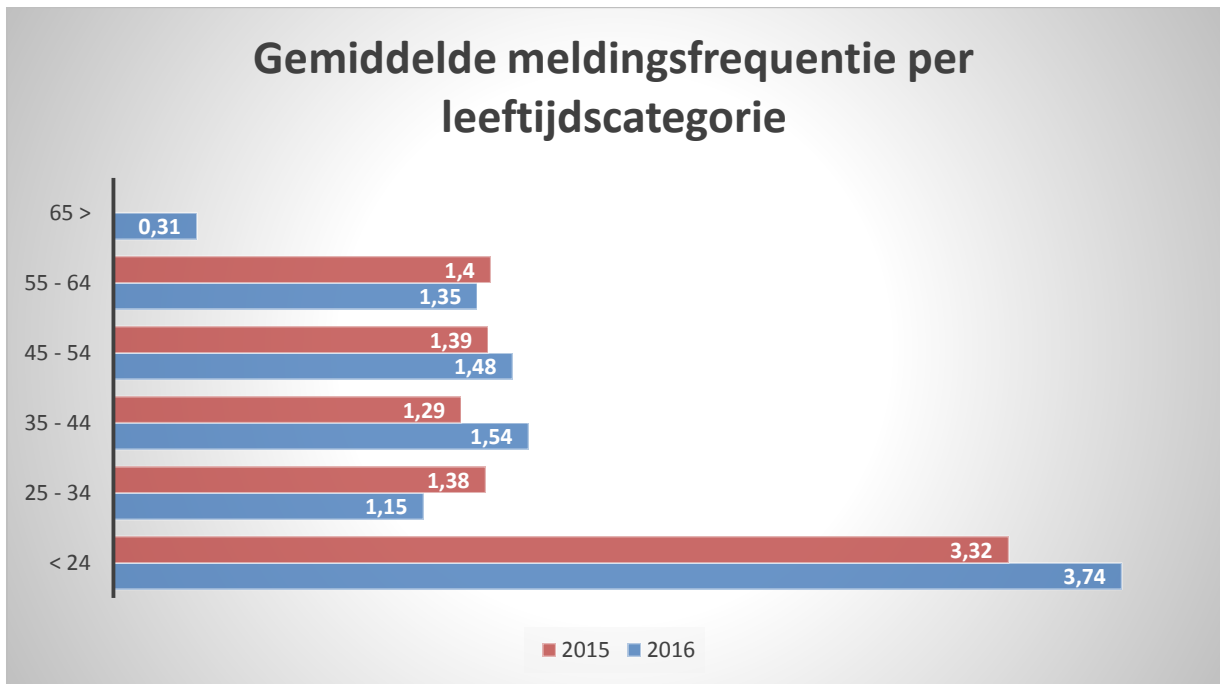
Grafiek 11 Verzuimpercentage per duurklasse 2014/2015/2016

Het kort verzuim alsook het middellang verzuim is in 2016 iets gedaald, zie figuur 4. Daarentegen is het lang verzuim iets gestegen. Zeventien medewerkers zijn in 2015, 43 dagen of langer, volledig of gedeeltelijk arbeidsongeschikt geweest. Het langdurig verzuim was niet werk gerelateerd en de oorzaken zeer uiteenlopend.

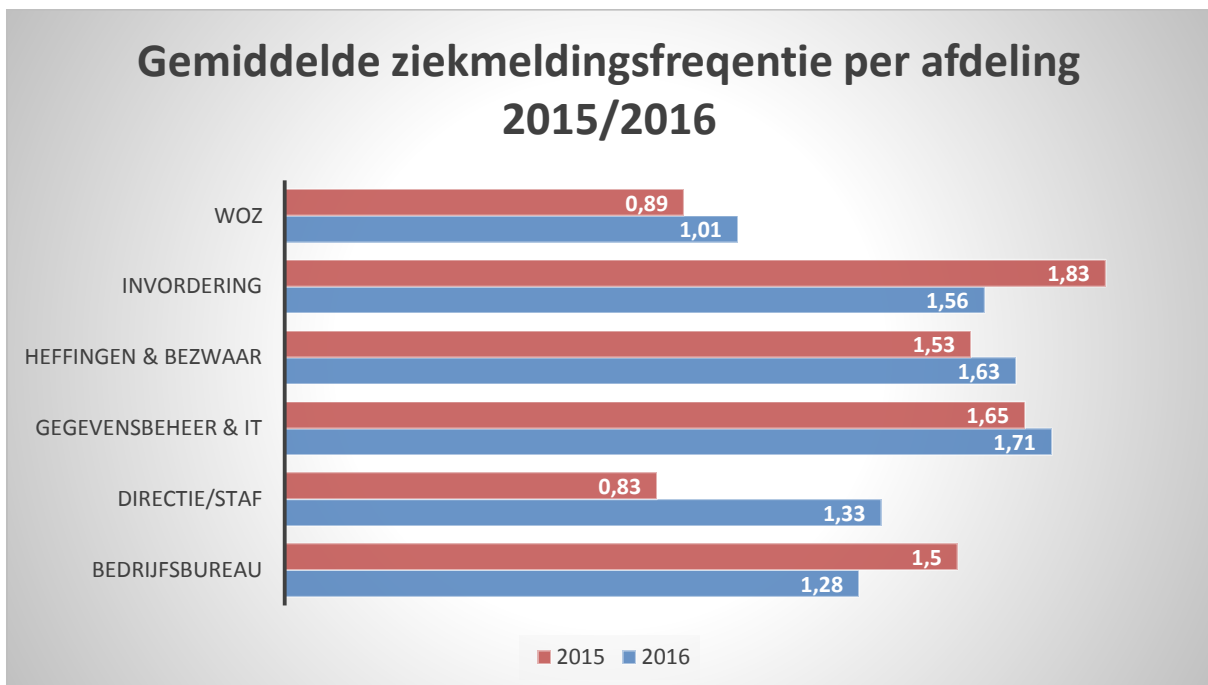
Grafiek 12 Verzuimpercentage per leeftijdscategorie 2015/2016

Het verzuimpercentage in alle leeftijdscategorieën is gestegen, behalve in de leeftijdsgroep 55 – 64 jaar.

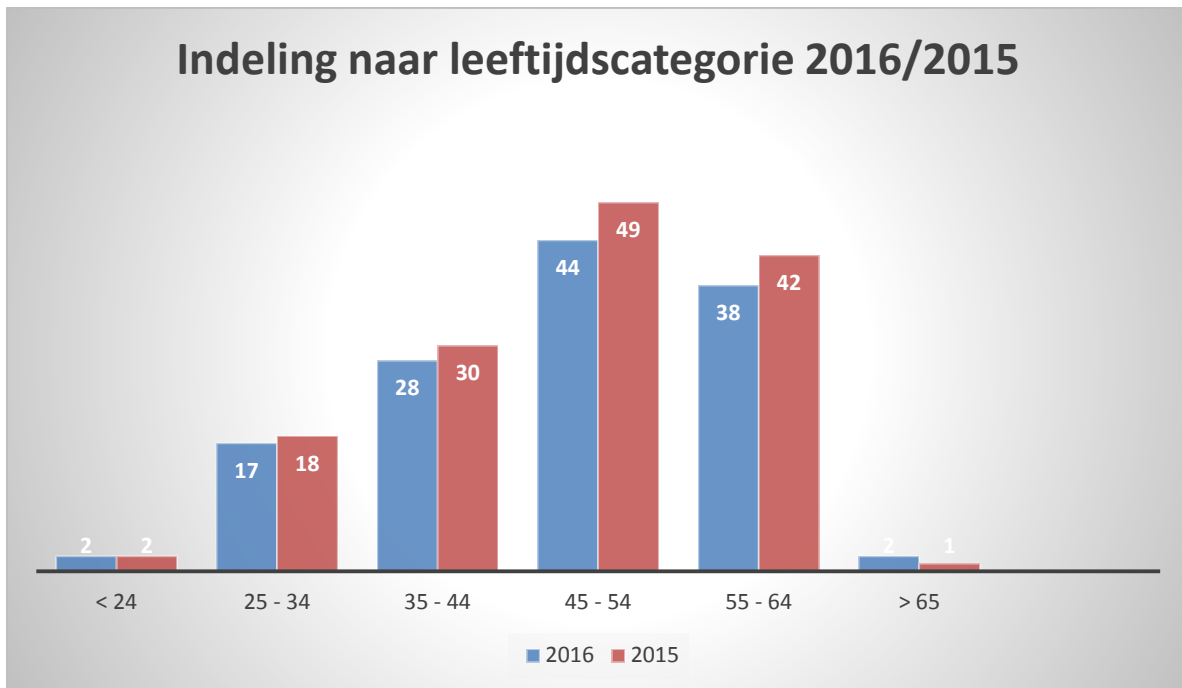
Grafiek 13 Gemiddelde meldingsfrequentie 2015/2016

De gemiddelde meldingsfrequentie voor alle gemeenten was in 2015 1,21. Ondanks het feit dat Cocensus een beleid voert dat iedereen na vier ziekmeldingen binnen 12 maanden een gesprek met zijn leidinggevende en de Adviseur HRM heeft, scoort de organisatie in 2016 met een meldingsfrequentie van 1,4 hoger dan de frequentie van de gemeenten in 2015. De gemeentelijke cijfers over 2016 zijn nog niet bekend.

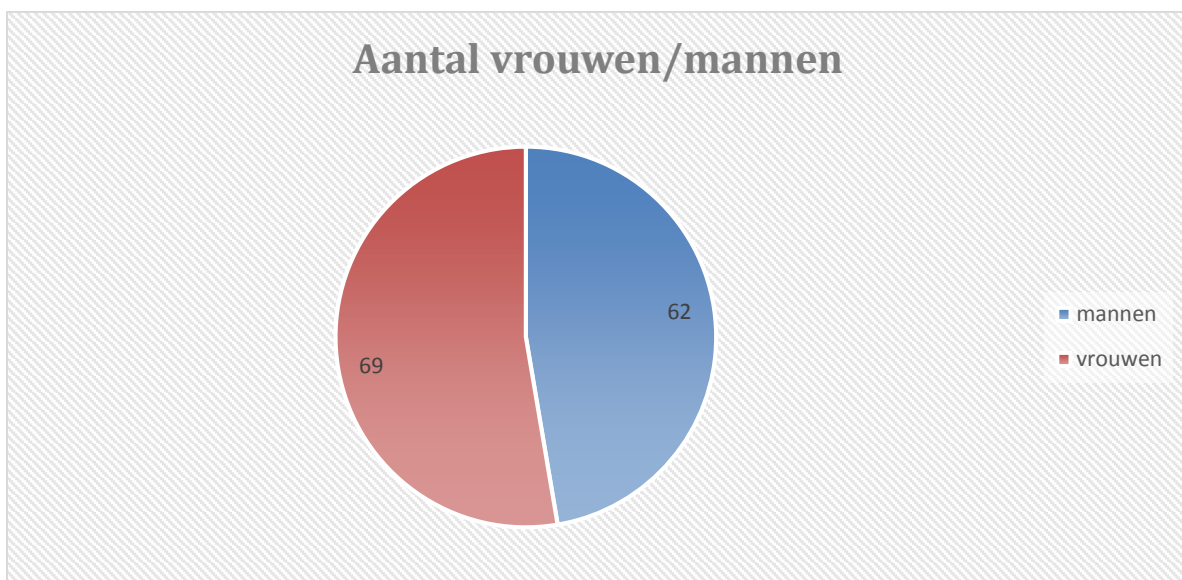
Grafiek 14 Gemiddelde meldingsfrequentie per afdeling 2016

Leeftijdsopbouw

Grafiek 14 leeftijdsopbouw 2016 (peildatum 31/12/2016)

De gemiddelde leeftijd bij Cocensus is 47,7 jaar, net zoals in 2015. De gemiddelde leeftijd van de mannen is 48,18 jaar bij de vrouwen 47,25 jaar. Vierentachtig medewerkers bij Cocensus zijn 45 jaar en ouder (64,12%). Slechts negentien medewerkers (14,50%) waren in december 34 jaar of jonger en 21,37% van alle medewerkers viel in de leeftijdscategorie van 35 – 44 jaar.

Grafiek 15 aantal vrouwen/mannen (peildatum 31/12/2016)

De verdeling tussen mannen en vrouwen is vrijwel gelijk. Ook dit beeld wijkt niet af van de Nederlandse gemeenten in 2015.

2. Financiële verantwoording

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Naast de gepresenteerde jaarrekeningcijfers is het van belang om enerzijds inzicht te verschaffen in de mee- en tegenvallers die zich kunnen voordoen (de risico's) en anderzijds de mogelijkheden om tegenvallers op te kunnen vangen (weerstandscapaciteit). Dit geeft een beeld over de financiële positie van Cocensus en in hoeverre we in staat zijn om tegenvallers op te vangen zonder dat dit ons tot bezuinigingen dwingt.

Wat betreft het weerstandsvermogen kan geconstateerd worden dat Cocensus in 2007 van start is gegaan zonder een reservepositie van waaruit tegenvallers kunnen worden opgevangen. Feitelijk bestaat het weerstandsvermogen uit niets anders dan de in de begroting opgenomen post voor onvoorziene uitgaven. Wel zijn er afspraken gemaakt met de opdrachtgevers over het opbouwen van weerstandsvermogen. Deze kan worden gevoed tot een maximum van € 250.000 middels positieve rekening-resultaten.

Over 2016 is een positief resultaat geboekt van € 49.388. Voorgesteld wordt om dit bedrag ad € 49.388 toe te voegen aan de algemene reserve. Het totale eigen vermogen komt daarmee uit op een bedrag van € 214.556.

Risico's

Ieder half jaar worden de risico's en de bijbehorende beheersmaatregelen geactualiseerd en vastgesteld door het MT van Cocensus.

In de voorgaande jaren is met name de beheersing van de kosten van externe inhuur een punt van bijzondere aandacht geweest. Met de uitbreiding van Cocensus is dit risico meer ingeperkt, immers hoe groter de omvang van de organisatie hoe makkelijker een tijdelijke ondercapaciteit intern kan worden opgevangen.

Op het gebied van automatisering wordt door de leveranciers van de systemen waar Cocensus gebruik van maakt de software nog steeds met enige regelmaat aangepast op het gebied van de door de rijksoverheid voorgeschreven ontwikkelingen in het kader van de BAG, de WABO (omgevingsvergunningen) en GBT (topografisch kaartmateriaal). Naast de hieraan verbonden kosten leidt dit ook tot aanpassingen in de werkprocessen van Cocensus. De kosten die zijn verbonden aan deze ontwikkelingen zijn nog niet altijd goed te duiden.

Op het gebied van ICT-beheer is in 2014 besloten om over te gaan tot insourcing van met name het technisch beheer teneinde de kwetsbaarheid en daarmee het bedrijfsrisico te verminderen. Opgemerkt wordt dat het moeilijk is om geschikte kandidaten te werven, waardoor er nog steeds sprake is van het benutten van externe inhuur. In financiële zin kan deze inhuur worden gedekt uit de beschikbare formatieruimte.

Kengetallen financiële positie

In de vernieuwde BBV wordt geadviseerd om kengetallen op te nemen om de financiële positie voor raadsleden inzichtelijker te maken. Voor de gemeenschappelijke regeling Cocensus zijn de volgende kengetallen van toepassing:

De netto schuldquote

De netto schuldquote is gelijk aan het totaal van de vaste schulden, de vlottende schulden en de overlopende passiva minus het totaal van de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, de liquide middelen en overlopende activa ten opzichte van het totaalsaldo aan baten:

Ultimo 2016 bedraagt de netto schuldquote: $\frac{6.580.225 - / - 2.555.566}{12.916.815} \times 100\% = 31,1\%$

Omdat er geen sprake is van het verstrekken van geldleningen is de netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen eveneens 31%.

Solvabiliteitsratio

Het solvabiliteitsratio is een kengetal dat de verhouding weergeeft tussen het eigen vermogen en het totaal van alle passiva op de balans.

Ultimo 2016 bedraagt het solvabiliteitsratio: $\frac{214.526}{6.794.970} \times 100\% = 3,2\%$

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte is het verhoudingscijfers tussen het saldo van de structurele lasten en baten (gecorrigeerd voor incidentele lasten en baten en voor de structurele mutaties op de reserve) ten opzichte van het totaal aan baten:

Ultimo 2016 bedraagt de structurele exploitatieruimte: : $\frac{49.388}{12.916.815} \times 100\% = 0,4\%$

De financiële kengetallen met betrekking tot grondexploitatie en gemeentelijke belastingcapaciteit zijn niet van toepassing voor de gemeenschappelijke regeling Cocensus.

2.2 Financieringsparagraaf

Deze paragraaf geeft u inzicht in de sturing, beheersing en controle van de treasuryfunctie van Cocensus.

De **kasgeldlimiet** beperkt het risico van stijgende rentelasten voor de kortlopende financiering. De limiet beperkt de omvang van de kortlopende schuld tot 8,2% van de totale lasten van de begroting. Voor 2016 bedroeg de kasgeldlimiet voor Cocensus € 1.057.726.

De vlottende middelen en de vlottende schulden worden toegespitst op uitstaande gelden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar waaronder de schulden in Rekening Courant. Er is geen sprake van een vlottende schuld, de vlottende activa betreft de liquide middelen inclusief de rekening-courant verhouding met het Rijk in het kader van het Schatkistbankieren van -€ 1.651.372. Het verschil bedraagt € 2.709.098. Cocensus blijft daardoor binnen de gestelde kasgeldlimiet.

In 2008 is door het bestuur het treasurybeleid vastgesteld teneinde de financieringsfunctie te beheersen. Het absolute risico van de kortlopende financiering voor Cocensus is niet groot omdat meer dan 95% van de financiële transacties gerelateerd is aan de opdrachtgevende deelnemers van de gemeenschappelijke regeling. In 2013 is het treasurybeleid met behulp van de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten) geactualiseerd en opnieuw vastgesteld door het bestuur van Cocensus.

De **rente-risiconorm** beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijden van de kapitaalmarktleningen (langer dan 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moet worden aangepast (renteherziening). Voor Cocensus speelt dit niet. Het saldo van langlopende schulden bedraagt per 31 december 2016 € 3.970.000.

Dit is opgebouwd uit een vijftal bestaande leningen: uit 2007 (looptijd 10 jaar), uit 2010 (looptijd 10 jaar), uit 2012 (looptijd 5 jaar) en uit 2013 (looptijd 10 jaar) en uit 2016 (looptijd 10 jaar). De looptijden van de leningen zijn in overeenstemming met de afschrijvingstermijnen van de daaruit gefinancierde investeringen.

De boekwaarde van de vaste activa bedraagt per 31 december 2016 € 4.239.404.

Voor het uitoefenen van de treasuryfunctie is inzicht nodig in de kasstromen, zowel de huidige als de toekomstige. Deze kasstromen bestaan uit operationele activiteiten (de exploitatie), investeringen en activiteiten in het kader van financiering (aflossingen, stortingen etc.). Het inzicht wordt verkregen via een actuele **liquiditeitsplanning**. In 2008 is een aanvang gemaakt met de verplichtingenadministratie ten behoeve van de liquiditeitsplanning. Cocensus heeft hier als voordeel, dat alle belastinginkomsten bij de opdrachtgevende gemeenten terecht komen. De liquiditeitsplanning heeft derhalve betrekking op de relatieve kleine en beheersbare bedrijfsvoering van Cocensus.

Wat betreft de **financieringswijze** heeft Cocensus er voor gekozen om aan te sluiten bij de BNG. Enerzijds omdat Cocensus eenvoudig te klein is om zelfstandig de markt te benaderen en anderzijds omdat financiering via de BNG ook aan de opdrachtgevende gemeenten maximale zekerheid biedt.

Het **financieringsresultaat** bestaat uit het verschil tussen het totaal van de werkelijk betaalde rente over de financieringsmiddelen en het totaal van de renteontvangsten (inclusief doorberekende rente). Over 2016 is in totaal een bedrag betaald aan rente van € 68.820. De ontvangen rente is na de introductie van het Schatkistbankieren zeer beperkt van omvang. Over 2016 is een bedrag van € 180 ontvangen. Per saldo komt het financieringsresultaat uit op € 68.640.

2.3 Verbonden partijen

De gemeenschappelijke regeling Cocensus is per 31 december 2016 primair verbonden aan de aan de GR deelnemende gemeenten: Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Wormerland, Oostzaan, Alkmaar, Heerhugowaard, Bergen, Langedijk en Den Helder.

2.4 Rechtmatigheid

Het beginsel van rechtmatigheid binnen zowel de primaire als secundaire processen van Cocensus maakt integraal onderdeel uit van de accountantscontrole. Daarnaast zijn er binnen de organisatie een aantal maatregelen genomen om tussentijds ten behoeve van de eigen organisatie en ten behoeve van de genoemde accountantscontrole de rechtmatigheid te beoordelen.

Een van de belangrijkste instrumenten daarbij is de interne controle, waarbij de onafhankelijke kwaliteitsfunctionaris op basis van steekproeven periodiek (maandelijks of driemaandelijks) de rechtmatigheid controleert. Dit geschiedt bijvoorbeeld voor de volledige crediteurenadministratie en met ingang van 2016 ook voor de salarisadministratie, maar ook voor een aantal primaire processen zoals de verleende kwijtschelding en de bezwaarafhandeling.

In het kader van het M&O beleid (misbruik- en onrechtmatig gebruik) zijn er zaken geregeld via het personeelsbeleid (zoals bijvoorbeeld de integriteitsverklaring, de inventarisatie en de al of niet verleende toestemming van nevenwerkzaamheden e.d.). Daarnaast worden volledig geanonimiseerd

ook de belastingaanslagen, inclusief de eventuele bezwaarafhandelingen onderzocht van de eigen medewerkers die wonen binnen het beheersgebied van Cocensus.

3. Jaarrekening

3.1 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

	Primaire Begroting 2016	3 ^e Herziening Begroting 2016	Rekening 2016	Rekening 2015	Afwijking begroting t.o.v. rekening 2016
Totaal Lasten	12.899.100	12.874.100	13.147.427	12.817.680	-273.327
Totaal baten	12.899.100	12.769.100	13.046.815	12.936.744	277.715
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	-	-105.000	-100.612	119.064	4.388
Onttrekking aan reserves		150.000	150.000	-	-
Gerealiseerde resultaat		45.000	49.388	119.064	4.388

LASTEN	Primaire Begroting 2016	3 ^e Herziening Begroting 2016	Rekening 2016	Rekening 2015	Afwijking begroting t.o.v. rekening 2016
1. Personeel					
- Salarissen	8.099.100	7.900.000	7.903.506	7.786.337	-3.506
- Flexibele formatie	300.000	385.000	383.517	556.167	1.483
- Woon-/werkverkeer	83.000	83.000	81.649	90.441	1.351
- Opleidingen	162.000	102.000	102.494	110.002	-494
- Overig	113.000	113.000	99.180	91.077	13.820
- Kosten IKB	-	-	280.190	-	-280.190
Totaal Personeel	8.757.100	8.583.000	8.850.536	8.634.024	-267.536
2. Huisvesting					
- Kantoor	472.000	478.000	477.832	463.535	168
- Energie en water	130.500	124.000	123.521	122.254	479
- Kapitaallasten	167.600	167.500	167.507	181.214	-7
- Diensten	150.000	150.000	149.281	162.676	719
Totaal Huisvesting	920.100	919.500	918.142	929.679	1.359
3. Automatisering					
- Servers	223.300	336.000	344.562	374.872	-8.562
- Netwerk/infrastructuur	202.400	193.200	191.022	219.108	2.178
- Pc's en randapparatuur	32.700	62.100	60.839	56.663	1.261
- Belastingapplicaties	1.156.200	1.361.500	1.360.725	1.060.232	775
- Kantoorapplicaties	282.700	300.400	296.297	330.586	4.103
- Telefontie	118.000	105.400	110.535	124.792	-5.135
- Dienstverlening ICT	150.000	-	-	60.213	-
Totaal Automatisering	2.165.300	2.358.600	2.363.980	2.226.465	-5.380
4. Overige uitgaven					
- Diverse posten	1.172.200	1.145.300	1.145.433	1.227.419	-133
- Werkelijke betaalde rente BNG	67.300	67.300	68.820	85.657	-1.520
- Rekening courant rente	-	-	179	114	-179
- Gecalculerde rente	-182.900	-199.600	-199.663	-285.672	63
Totaal Overige uitgaven	1.056.600	1.013.000	1.014.770	1.027.517	-1.770
Totaal Lasten	12.899.100	12.874.100	13.147.427	12.817.680	-273.327

BATEN	Primaire Begroting 2016	3^e Herziening Begroting 2016	Rekening 2016	Rekening 2015	Afwijking begroting t.o.v. rekening 2016
1. Bijdragen deelnemers GR					
- Haarlem	2.779.100	2.779.100	2.779.100	2.802.100	-
- Haarlemmermeer	3.489.000	3.489.000	3.489.000	3.518.000	-
- Hillegom	326.300	326.300	326.300	329.000	-
- Beverwijk	733.700	733.700	733.700	739.800	-
- Oostzaan	197.400	197.400	197.400	199.000	-
- Wormerland	317.600	317.600	317.600	320.200	-
- Alkmaar	1.585.200	1.585.200	1.585.200	1.598.200	-
- Heerhugowaard	812.600	812.600	812.600	819.300	-
- Bergen	714.000	714.000	714.000	718.500	-
- Langedijk	438.300	438.300	438.300	441.900	-
- Den Helder	852.900	852.900	852.900	860.000	-
Totaal bijdragen deelnemers GR	12.246.100	12.246.100	12.246.100	12.346.000	-
2. Overige baten					
- Uitbreiding dienstverlening opdrachtgevers	180.000	100.000	106.640	150.000	6.640
- Uitbreiding dienstverlening derden	200.000	150.000	141.075	167.710	-8.925
- Meeropbrengst Dwanginvordering	273.000	273.000	273.000	273.000	-
- Ontvangen rente BNG	-	-	-	34	-
- Gemeentelijke bijdrage IKB	-	-	280.000	-	-
Totaal overige baten	653.000	523.000	800.715	590.744	277.715
Totaal baten	12.899.100	12.769.100	13.046.815	12.936.744	277.715
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-	-105.000	-100.612	119.064	4.388
Onttrekking aan reserves		150.000	150.000		
Gerealiseerde resultaat		45.000	49.388	119.064	4.388

3.2 Begrotingsrechtmatigheid

Naar aanleiding van Bestuursrapportages heeft het bestuur in 2016 een drietal wijzigingen van de begroting vastgesteld. De derde en laatste wijziging is in december 2016 als slotwijziging van de uitvoering van de begroting 2016 vastgesteld.

De verschillen tussen realisatie en laatste wijziging van de begroting zijn gering van aard en per saldo iets voordelig. Hiermee is voldaan aan het criterium van rechtmatigheid van de begroting.

3.3 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

	Rekening 2016	3 ^e Herziening Begroting 2016
De bijdrage van de deelnemende gemeenten	12.246.100	12.246.100
Saldo van de financieringsfunctie	68.820	67.300

- De bijdrage van de deelnemende gemeenten is per gemeente gespecificeerd;
- Saldo van de financieringsfunctie: het saldo van de rentelasten en rentebaten is een last van € 68.820

3.4 Wet normering topinkomens

2015

Naam orgaan of instelling waar functie word bekleed	Functie(s)	Aard van de functie	Naam	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding	Werkgeversdeel van voorzieningen tvb beloningen betaalbaar op termijn	Omvang diensteverband
G.R. Cocensus	Directeur	Topfunctionaris	G.G.J. Schipper	103.884		14.851	Full-time (36 uur) 01-01-2010 Geheel 2015
Leaseauto fiscale bijtelling 14%				3.085			

2016

Naam orgaan of instelling waar functie word bekleed	Functie(s)	Aard van de functie	Naam	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding	Werkgeversdeel van voorzieningen tvb beloningen betaalbaar op termijn	Omvang, ingangsdatum en duur diensteverband
G.R. Cocensus	Directeur	Topfunctionaris	G.G.J. Schipper	106.541		14.373	Full-time (36 uur) 01-01-2010 Geheel 2016
Leaseauto fiscale bijtelling 14%				3.085			

In het kader van de Wet Normering topinkomens (WNT) is bovenstaand format vastgesteld, teneinde te voldoen aan de publicatieplicht met betrekking tot de bezoldiging van topfunctionarissen. In bovenstaand overzicht wordt in de kolom beloning het brutoloon van de directeur van Cocensus vermeld, inclusief het werkgeversaandeel met betrekking tot de pensioenopbouw.

De maximale bezoldigingsnorm 2016 is gebaseerd op het ministersalaris 2016 (€ 179.000), waarbij bij de bezoldiging ook rekening gehouden dient te worden met eventuele belaste onkostenvergoedingen en de pensioenbijdrage van de werkgever.

De bezoldiging 2016 van de directeur van Cocensus ad € 109.626 is gelijk aan 61,2 % van de voor 2016 vastgestelde maximale bezoldigingsnorm van € 179.000.

Het normenkader rondom de WNT is bekrachtigd in het Besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000106049 en de Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000 104920 en de Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 9 december 2015, nr. 2015-0000733957.

Het algemeen en dagelijks bestuur bestaan uit de verantwoordelijke wethouders van de deelnemende gemeenten. Zij voeren toezichthoudende werkzaamheden uit op basis van hun functie bij de gemeenten. De bestuurders ontvangen geen bezoldiging of onkostenvergoeding voor de werkzaamheden ten behoeve van de GR Cocensus.

Bestuur

Over het jaar 2016 bestaat het bestuur uit de volgende onbezoldigde leden:

De heer J. van Spijk (gemeente Haarlem), voorzitter DB en AB
De heer D. Reneman (gemeente Haarlemmermeer), plv. voorzitter DB en AB
De heer A. de Jong (gemeente Hillegom), lid AB
Mevrouw J. Dorenbos (gemeente Beverwijk), lid DB en AB
De heer S.G.R. Julius (gemeente Oostzaan), lid AB (vanaf 29 augustus)
De heer M. Olij (gemeente Oostzaan), lid AB (tot 29 augustus)
De heer J. Schalkwijk (gemeente Wormerland), lid AB
De heer P. Dijkman (gemeente Alkmaar), lid AB en DB
De heer L. Dickhoff (gemeente Heerhugowaard), lid AB
De heer H. Snabilie (gemeente Bergen), lid AB (vanaf 12 mei)
De heer R. Zeeman (gemeente Bergen), lid AB (tot 12 mei)
De heer J. Nieuwenhuizen (gemeente Langedijk), lid AB en DB
De heer B. Haitsma (gemeente Den Helder), lid AB

De WNT kijkt of ook er binnen een organisatie sprake is van tijdelijke inhuur van interim-topfunctionarissen: *Voor elke interim functionaris bij wie het niet direct duidelijk is of de norm al dan niet overschreden wordt, en of de gegevens gepubliceerd dienen te worden, dient te worden gekeken naar de totale vergoeding in combinatie met de duur en omvang van de werkzaamheden, welke vervolgens herrekend wordt naar jaarbasis.*

In 2016 is er bij de Cocensus geen sprake geweest van inhuur van topfunctionarissen.

3.5 Balans

Activa	balans per 31.12.2015	balans per 31.12.2016
Vaste activa		
A2 Materiële vaste activa		
- Investerings met economisch nut	4.991.588	4.239.404
Totaal vaste activa	4.991.588	4.239.404
Vlottende activa		
A5 Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar		
- Vorderingen op openbare lichamen;	941.189	895.206
- Rekening-courantverhouding met het Rijk	1.080.789	1.495.850
A6 Liquide middelen		
- Kassaldi	314	259
- Banksaldi	258.190	251.347
A7 Overlopende activa		
- overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	419.282	288.988
totaal vlottende activa	2.699.764	2.931.650
totaal-generaal	7.691.352	7.171.054

Passiva	balans per 31.12.2015	balans per 31.12.2016
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
P1 - Algemene reserve	399.393	165.168
P2 - Gerealiseerd resultaat	119.064	49.388
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
P4 Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	3.200.000	3.970.000
Totaal vaste passiva		
	3.718.457	4.184.555
Vlottende passiva		
P5 Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
- Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	1.000.000	-
- Overige schulden	669.378	366.984
P6 Overlopende passiva		
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betalingen komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.092.316	1.209.587
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.211.210	1.409.928
Totaal vlottende passiva	3.972.904	2.986.499
totaal-generaal	7.691.352	7.171.054

3.6 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

3.6.1. Inleiding

De jaarrekening 2016 is opgemaakt met (zover van toepassing op een gemeenschappelijke regeling) inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten.

De indeling van de begroting 2016 en de jaarstukken 2016 is niet identiek, in de jaarstukken zijn diverse correcties doorgevoerd om te voldoen aan de vereisten van het BBV. Als gevolg van deze correcties sluiten de jaarstukken 2015 niet meer aan met de begroting 2015. De correcties hebben geen financiële gevolgen gehad. Op basis van artikel 4 lid 2 van het BBV dienen de redenen voor de afwijking in de jaarstukken uiteen te worden gezet. De afwijkingen betreffen wijzigingen in de presentatie van posten en aanpassing van begrippen zodat deze aansluiten met het BBV.

3.6.2 Financiële positie

Op grond van de wet op de gemeenschappelijke regeling en de gemeenschappelijke regeling dragen de deelnemende gemeenten bij in eventuele tekorten/ verliezen.

3.6.3 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt als gevolg van de nu geldende BBV geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van het bedrijfsplan te weten vier jaar. Er is een afwijking op de regel mogelijk: indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

3.6.4 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa betreffen investeringen met een economisch nut. Deze zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In dit boekjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Opgenomen waarderingen en afschrijvingen op materiële vaste activa vinden plaats op basis van de vastgestelde Financiële Verordening Cocensus artikel 7 Waardering & afschrijving vaste activa. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn:

• Huisvesting	10 jaar
• Centrale serverruimte	10 jaar
• Servers	5 jaar
• Netwerkbekabeling	10 jaar

• Netwerkkapparatuur	5 jaar
• PC-apparatuur	5 jaar
• Randapparatuur	5 jaar
• (PC-)software	5 jaar
• Telefooncentrale	5 jaar
• Belastingapplicaties	10 jaar
• Overige bedrijfsmiddelen	5 jaar
• Licenties (afhankelijk van looptijd)	2-3 jaar

3.6.5 Langlopende schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

3.6.6 Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. Cocensus handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico te beperken.

3.7 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

Lasten

273.327 nadeel

Bij het nadeel is ook de reservering voor het IKB meegenomen (ad € 280.190) met een gelijke tegenhanger bij de baten. Deze post wordt verder niet nader toegelicht.

Overzicht incidentele baten en lasten

Incidentele lasten	Rekening 2016	3 ^e Herziening Begroting 2016
Terugbetaling deelnemende Gemeenten	203.282	-
Totaal incidentele lasten	203.282	-

Het Dagelijks Bestuur van Cocensus heeft bij de vaststelling van de jaarrekening 2015 voorgesteld om de aanvullende bijdragen die de deelnemende gemeenten naar aanleiding van de jaarrekening 2014 hebben overgemaakt (€ 84.218) weer terug te geven en het positieve rekeningresultaat 2015 (€ 119.064) naar rato van de bijdragen aan de deelnemende gemeenten uit te keren.

Personeel	Rekening 2016	3 ^e Herziening Begroting 2016	Rekening 2015
Salarissen	7.903.506	7.900.000	7.786.337
Flexibele formatie	383.517	385.000	556.167
Woon-/werkverkeer	81.649	83.000	90.441
Opleidingen	102.494	102.000	110.002
Overig	99.180	113.000	91.077
Kosten IKB	280.190	-	-
Totaal Personeel	8.850.536	8.583.000	8.634.024
Vershil ten opzichte van begroot		267.536	Nadeel
Vershil ten opzichte van 2015		216.512	Voordeel

Toelichting:

Het voordeel op het onderdeel Personeel wordt voornamelijk gerealiseerd door lagere overige personeelsuitgaven dan begroot. Onder de overige uitgaven worden posten als de werkkostenregeling, gratificaties en jubilea verantwoord. Zoals boven gesteld is er onder de post Personeel in de jaarrekening ook een reservering van € 280.190 opgenomen. Deze post is niet in bovenstaand overzicht verwerkt.

Huisvesting	Rekening 2016	3 ^e Herziening Begroting 2016	Rekening 2015
Kantoor	477.832	478.000	463.535
Energie en water	123.521	124.000	122.254
Kapitaallasten	167.507	167.500	181.214
Diensten	149.281	150.000	162.676
Totaal Huisvesting	918.142	919.500	929.679
Vershil ten opzichte van begroot		1.359	Voordeel
Vershil ten opzichte van 2015		11.537	Voordeel

Toelichting:

De uitgaven op het onderdeel Huisvesting komen nagenoeg overeen met de begroting 2016 na laatste wijziging.

ICT	Rekening 2016	3 ^e Herziening Begroting 2016	Rekening 2015
Servers	344.562	336.000	374.872
Netwerk/infrastructuur	191.022	193.200	219.108
Pc's en randapparatuur	60.839	62.100	56.663
Belastingapplicaties	1.360.725	1.361.500	1.060.232
Kantoorapplicaties	296.297	300.400	330.586
Telefonie	110.535	105.400	124.792
Dienstverlening ICT	-	-	60.213
Totaal ICT	2.363.980	2.358.600	2.226.465
Vershil ten opzichte van begroot		5.380	Nadeel
Vershil ten opzichte van 2015		137.515	Nadeel

Toelichting:

Het nadeel op het onderdeel ICT betreft iets hogere lasten op de onderdelen servers en telefonie voor een bedrag van € 13.500. Op de andere onderdelen wordt per saldo een klein voordeel gerealiseerd van € 8.000.

De ICT-lasten per onderdeel waren voor 2016 als volgt geraamd:

Omschrijving	Kapitaallasten	Overige kosten	Totaal
Servers	256.000	80.000	336.000
Netwerk/infrastructuur	48.200	145.000	193.200
Pc's en randapparatuur	58.100	4.000	62.100
Belastingapplicaties	593.500	768.000	1.361.500
Kantoorapplicaties	265.400	35.000	300.400
Telefonie	29.400	76.000	105.400
Totaal	1.250.600	1.108.000	2.358.600

De realisatie van de ICT-lasten in 2016 is als volgt :

Omschrijving	Kapitaallasten	Overige kosten	Totaal
Servers	255.960	88.602	344.562
Netwerk/infrastructuur	48.205	142.817	191.022
Pc's en randapparatuur	58.128	2.711	60.839
Belastingapplicaties	593.500	767.225	1.360.725
Kantoorapplicaties	265.375	30.922	296.297
Telefonie	29.424	81.111	110.535
Totaal	1.250.592	1.113.388	2.363.980

Overige uitgaven	Rekening 2016	3 ^e Herziening Begroting 2016	Rekening 2015
Diverse posten	1.145.433	1.145.300	1.227.419
Werkelijke betaalde rente BNG	68.820	67.300	85.657
Rekening courant rente	179		114
Gecalculerde rente	-199.663	-199.600	-285.672
Totaal Overige uitgaven	1.014.769	1.013.000	1.027.517
Verschil ten opzichte van begroot	1.770		Nadeel
Verschil ten opzichte van 2015	12.748		Voordeel

Toelichting:

	Begroot	Rekening 2016	Saldo
Representatie	2.000	3.231	-1.231
Drukwerk/kopieer	465.000	463.672	1.328
Kantoormat.	5.200	5.111	89
Abonnementen	38.000	39.876	-1.876
Advieskosten	101.500	100.177	1.323
Verzekeringen	25.000	24.560	440
Autokosten	120.000	119.164	836
Reis en verbl. kosten	11.100	10.724	376
Arbo	15.400	15.339	61
OR	13.500	13.517	-17
Uitbestede werkz.	24.000	23.745	255
BHV	4.600	4.696	-96
Accountant	72.000	72.442	-442
Salarisadministratie	32.000	31.792	208
Portokosten	100.000	99.554	446
Overige uitgaven	116.000	117.833	-1.833
	1.145.300	1.145.433	-133

Baten

277.715

voordeel

Zoals opgemerkt bij de lasten is bij de baten een voordeel van € 280.000 voor de dekking van de reservering IKB opgenomen. Deze post wordt verder niet nader toegelicht.

Toelichting:

De baten betreffen de inkomsten uit de reguliere gemeentelijke bijdragen en inkomsten uit opdrachten of meerwerk voor de deelnemende gemeenten. Laatstgenoemde posten vormen min of meer het sluitstuk van de begroting van Cocensus. In meerjarenperspectief worden deze inkomsten geleidelijk afgebouwd, immers hoe langer de periode dat Cocensus haar diensten verleend aan een deelnemende gemeenten, hoe meer de uitvoerende belastingwerkzaamheden worden verdisconteerd in de reguliere bijdragen. In de 2^e wijziging van de begroting is deze post al met € 80.000 euro bijgesteld en in de slotwijziging nogmaals met een bedrag van € 50.000.

3.8 Toelichting op de balans

3.8.1 Materiële vaste activa

Activa	Boekwaarde 1.1.2016	Investing 2016	Afschrijving 2016	Desinvestering 2016	Boekwaarde 31.12.2016
Investerings met een economisch nut					
- Woonruimten	666.506	263.608	140.845		789.269
- Machines, apparaten en installaties	4.325.077	202.642	1.077.584		3.450.135
Totaal MVA	4.991.583	466.250	1.218.429		4.239.404

Toelichting:

De investeringen in 2016 betreffen de volgende onderdelen:

Voor wat betreft het onderdeel Woonruimten is er in 2016 geïnvesteerd in de upgradings van het pand in Hoofddorp en zijn alle stoelen in Hoofddorp vervangen.

Het onderdeel Machines, apparaten en installaties betreffen ICT-investeringen in monitoren, HRM-modules en investeringen die met name betrekking hebben op de beveiliging van de ICT-infrastructuur.

3.8.2 Vlottende activa

Flottende activa betreffen uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

	stand per 31.12.2015	stand per 31.12.2016
Vorderingen op openbare lichamen	941.189	895.206
Rekening-courant verhouding met het Rijk	1.080.789	1.495.850

De vorderingen op openbare lichamen betreffen met name de vorderingen op de deelnemende gemeenten die betrekking hebben op de overige baten. Met de al eerder gememoreerde afname van

opdrachten of meerwerk voor de deelnemende gemeenten is ook het bedrag van de vorderingen in 2016 afgenomen.

Met betrekking tot de rekening-courantverhouding met het Rijk bedraagt het drempelbedrag voor middelen die buiten 's Rijks schatkist worden gehouden voor 2016 € 250.000. Het verloop en de specificatie per kwartaal in 2016 luidt als volgt:

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	116.000	48.000	72.000	62.000
Drempelbedrag	250.000	250.000	250.000	250.000
Ruimte onder drempelbedrag	134.000	202.000	178.000	188.000
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Liquide middelen

	stand per 31.12.2015	stand per 31.12.2016
Liquide middelen	258.504	251.606
Liquide middelen	258.504	251.606

Deze post wordt als volgt onderverdeeld:

	stand per 31.12.2015	stand per 31.12.2016
Kassaldo	314	259
Rekening-courant BNG	251.672	250.746
Rekening-courant Rabobank	6.518	600
Liquide middelen	258.504	251.606

Overlopende activa

	stand per 31.12.2015	stand per 31.12.2016
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	419.282	288.988
Overlopende activa	419.282	288.988

De daling van de vooruitbetaalde posten wordt veroorzaakt doordat het kwartaalbedrag aan vooruitbetaalde huur voor het pand in Hoofddorp (€ 114.000 voor het eerste kwartaal 2017) ultimo 2016 nog is vooruitbetaald. Reden van het niet vooruitbetalen is gelegen in het feit, dat er even is gewacht tot het moment dat de verhuurder een aantal toegezegde afspraken op het gebied van klimaatbeheersing van het pand was nagekomen. In januari 2017 zijn de huurpenningen voldaan.

Passiva

3.8.3 Eigen Vermogen

	stand per 31.12.2015	stand per 31.12.2016
Eigen vermogen	399.393	165.168
Gerealiseerde resultaat	119.057	49.388
Eigen vermogen	518.450	214.556

	Boekwaarde 31.12.2015	Toevoeging	Onttrekking	Terugbetaling deeln. gemeenten	Resultaat 2016	Boekwaarde 31.12.2016
Eigen vermogen	518.450		-150.000	-203.282	49.388	214.556

De ontwikkeling van het Eigen Vermogen betreft de volgende onderdelen:

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2015 is door het AB van Cocensus besloten om de al eerder gememoreerde bedragen met betrekking tot het jaarrekeningresultaat 2015 en in 2015 betaalde aanvullende bijdragen, samen groot € 203.282, terug te betalen aan de deelnemende gemeenten. In dezelfde vergadering is besloten om de stijging van de personeelslasten als gevolg van het CAO-akkoord 2016 binnen de exploitatie van Cocensus op te vangen middels een onttrekking aan het Eigen Vermogen van € 150.000. Tot slot wordt voorgesteld om het positieve rekeningresultaat 2016 toe te voegen aan het Eigen Vermogen.

3.8.4 Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

	Saldo 31.12.2015	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31.12.2016
-binnenlandse banken en overige financiële instellingen	3.200.000	1.500.000	730.000	3.970.000

De rentelast van de BNG-lening voor 2016 bedraagt € 68.820

In 2016 is een nieuwe geldlening aangetrokken voor een bedrag van € 1.500.000. Belangrijkste reden voor het aantrekken van deze geldlening was gelegen in het feit, dat gedurende langere tijd investeringen door Cocensus zijn gefinancierd binnen de exploitatie middels (goedkope) roodstand. Gelet het feit dat de rentestand dermate laag was (0,35%), is besloten om een geldlening aan te trekken, waardoor in de balans meer sprake is van evenwicht tussen materiële vaste activa (de investeringen) en het vreemd vermogen.

Vlottende passiva

3.8.6 Netto vlottende schulden en overlopende passiva

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	stand per 31.12.2015	stand per 31.12.2016
- Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	1.000.000	0
- Overige schulden	669.378	366.984
Totaal vlottende passiva	1.669.378	366.984

Er is in december 2016 geen kasgeldlening aangetrokken. Er was ook geen noodzaak, omdat (zie vorige pagina) er besloten is om een geldlening aan te trekken te financiering van investeringen.

De Overige schulden betreffen de crediteurenpositie per 31 december 2015. Het betreft facturen die in december zijn ontvangen, maar waarvan de betalingstermijn nog niet is verlopen. Bijvoorbeeld de eindafrekening van de huisvestingsbijdragen, kosten automatisering etc.

De verschillen op het onderdeel overige schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2015	2016
Crediteuren	-480.911	-260.917
Nog te betalen	-188.233	-105.927
Borg pasjes	-234	-140
Totaal	669.378	366.984

Overlopende passiva	stand per 31.12.2015	stand per 31.12.2016
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betalingen komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.092.316	1.209.587
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.211.210	1.409.928
Totaal overlopende passiva	2.303.526	2.619.515

Bij de overlopende passiva betreffen de verplichtingen met name de afdracht loonbelasting en BTW. De overige ontvangen bijdragen betreffen vooruitbetaalde bijdragen van enkele deelnemende gemeenten voor het jaar 2017.

3.8.7 Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

Voor de bedrijfsvoering heeft Cocensus een aantal contracten afgesloten waarvan de contractuele looptijd en derhalve de verplichting nog een aantal jaren op de exploitatie drukt.

Het betreft de volgende contracten:

- Lease bedrijfsauto's einde contract 18-11-2017
- Huur bedrijfspand Hoofddorp einde contract 31-12-2021
- Huur bedrijfspand Alkmaar einde contract 31-12-2023
- Huur koffieautomaten einde contract 28-02-2017

In onderstaande tabel worden de financiële gevolgen gepresenteerd:

	jaarlast	Verplichting per 31-12-2016
Bedrijfsauto's	101.328	92.525
Bedrijfspand Cocensus	392.800	2.000.000
Bedrijfspand Alkmaar	158.840	1.101.291
Koffieautomaten	10.400	1.704
Totaal		3.195.520

4. Controleverklaring

Bijlage1: Staat van Activa 2016

Omschrijving	Aanschafwaarde 1-01-16		Vermeerdering 2016		Vermin. dering 2016		Bijdrage derden 2016		Aanschafwaarde 31-12-16		Afschr. 2016 (op basis vrijval)		Boekwaarde 31-12-16		Kapitaalrente 2016 4%		Kapitaal-lasten 2016		Econ. of maatschapp. nut EN of MN	
	1-01-16	1-01-16	2016	2016	2016	2016	Mnd.	2015	2015	31-12-15	2016	31-12-16	2016	31-12-16	2016	2016	2016	2016	2016	2016
Kantoormeubilair	1.408.470	1.408.470	263.608	263.608	0,00		120	741.965	741.965	666.506	140.945	140.945	789.269	26.660	167.506			EN		
Totaal	1.408.470	1.408.470	263.608	263.608	0,00			741.965	741.965	666.506	140.945	140.945	789.269	26.660	167.506			EN		
Servers																				
Centrale computer ruimte	600.138	600.138	-	-			120	254.172	254.172	345.967	60.012	60.012	285.954	13.839	73.851			EN		
Software centrale servers	555.807	239.289	-	-			60	83.835	155.454	47.888	47.888	107.596	6.218	54.076			EN			
Software licenties	204.083	98.499	7.325	7.325			36	65.666	105.824	32.933	32.933	7.325	1.313	34.146			EN			
Kantoor automatisering servers	596.662	423.823	-	-			60	195.802	228.021	84.765	84.765	143.257	9.121	93.885			EN			
Totaal	1.956.690	1.361.750	7.325	7.325	0,00			599.475	1.369.075	762.275	225.468	225.468	544.132	30.491	253.959			EN		
Netwerkinfrastructuur																				
Netwerk	291.702	291.702	-	-			120	88.737	291.702	202.965	29.171	29.171	173.794	8.119	37.289			EN		
Beveiligd platform							60											EN		
Netwerkapparatuur	147.485	48.734	-	-			60	19.494	29.241	29.241	9.747	9.747	19.494	1.770	10.917			EN		
Totaal	439.187	340.437	-	-	0,00			108.231	340.437	232.206	38.917	38.917	193.288	9.288	48.206			EN		
PC's en Randapparatuur																				
PC apparatuur	477.016	244.590	33.000	33.000			60	113.690	277.590	130.900	48.918	48.918	114.822	5.236	54.154			EN		
Randapparatuur	24.754	17.682	-	-			60	6.746	10.936	3.536	3.536	7.400	437	3.974			EN			
Totaal	501.770	262.272	33.000	33.000	0,00			120.436	298.272	144.837	52.454	52.454	122.322	5.673	58.128			EN		
Belastingapplicaties																				
Gouw belastingen Haarlem	880.376	880.376	-	-			120	700.219	880.376	180.156	88.037	88.037	92.119	7.206	95.243			EN		
Belastingapplicatie Haarmeer	920.153	920.153	-	-			120	715.549	920.153	204.604	92.015	92.015	112.589	8.184	100.199			EN		
Belastingapplicatie geconverteerd	2.756.889	2.756.889	-	-	4.896,00		120	734.137	2.022.752	275.653	275.653	1.742.203	80.910	356.563			EN			
Waarderingsapplicatie	409.244	183.387	-	-	4.896,00		60	63.033	183.387	120.354	36.677	36.677	83.677	4.814	41.482			EN		
Totaal	4.966.662	4.740.805	-	-	4.896,00			2.212.938	4.735.909	2.527.867	492.383	492.383	2.030.588	101.115	593.497			EN		
Kantoorapplicaties																				
Software overige applicaties	157.333	58.714	9.028	9.028			60	32.782	67.742	41.478	14.862	14.862	35.664	1.659	18.511			EN		
PC software	203.819	74.260	-	-			60	36.052	22.662	22.662	11.743	11.743	10.920	906	12.849			EN		
DMS	437.464	437.464	-	-			60	307.444	437.464	130.020	87.492	87.492	42.628	5.201	92.683			EN		
Projecturen	639.904	639.904	158.185	158.185			60	251.028	798.089	388.876	127.985	127.985	419.095	15.555	143.520			EN		
Totaal	1.438.520	1.210.342	167.213	167.213	0,00			627.306	1.377.555	583.036	242.052	242.052	508.197	23.321	265.373			EN		
Telefonie																				
Telefooncentrale	392.133	131.550	-	-			60	53.692	131.550	77.858	26.310	26.310	51.548	3.114	29.424			EN		
Totaal	392.133	131.550	-	-	0,00			53.692	131.550	77.858	26.310	26.310	51.548	3.114	29.424			EN		
Totale activa	11.103.433	9.455.626	471.146	471.146	-4.896		0	4.464.043	9.921.876	4.991.583	1.218.430	1.218.430	4.239.404	199.663	1.418.083			EN		

Bijlage 2 Geldleningen

Indien Cocensus voor haar financiële huishouding geld aantrekt voor langere tijd wordt dit via een separaat voorstel voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur van Cocensus. Na toestemming van het Dagelijks Bestuur wordt conform het treasurystatuut de Bank Nederlandsche Gemeenten (BNG) benaderd om een offerte uit te brengen. Voor de BNG is voor wat betreft de garantstelling voor de geldlening de Gemeenschappelijke Regeling van Cocensus uitgangspunt:

Artikel 18a   Bijdragen van gemeenten

3. De deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat het samenwerkingsverband te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen.

In 2016 werd een nieuwe geldlening aangetrokken ter hoogte van € 1.500.000. In onderstaande specificatie wordt een overzicht gegeven van de geldleningen en het aflossingsschema ultimo 2016:

Leningen overzicht 2016

Verschuldig op	Rente	Aflossing	Te betalen	Restant schuld na aflossing
Leningnr. 40.102675				
				10Y
10-4-2016	8.860,00	100.000,00	108.860,00	100.000,00
10-4-2017	4.430,00	100.000,00	104.430,00	0,00
Leningnr. 40.105450				
				10Y
1-6-2016	11.920,00	80.000,00	91.920,00	320.000,00
1-6-2017	9.536,00	80.000,00	89.536,00	240.000,00
1-6-2018	7.152,00	80.000,00	87.152,00	160.000,00
1-6-2019	4.768,00	80.000,00	84.768,00	80.000,00
1-6-2020	2.384,00	80.000,00	82.384,00	0,00
Leningnr. 40.107332				
				5Y
15-2-2016	11.700,00	300.000,00	311.700,00	300.000,00
15-2-2017	5.850,00	300.000,00	305.850,00	0,00
Leningnr. 40.108537				
				10Y
10-10-2016	45.800,00	250.000,00	295.800,00	1.750.000,00
10-10-2017	40.075,00	250.000,00	290.075,00	1.500.000,00
10-10-2018	34.350,00	250.000,00	284.350,00	1.250.000,00
10-10-2019	28.625,00	250.000,00	278.625,00	1.000.000,00
10-10-2020	22.900,00	250.000,00	272.900,00	750.000,00
10-10-2021	17.175,00	250.000,00	267.175,00	500.000,00
10-10-2022	11.450,00	250.000,00	261.450,00	250.000,00
10-10-2023	5.725,00	250.000,00	255.725,00	0,00
Leningnr. 40.110675				
				10Y
28-9-2016				1.500.000,00
28-9-2017	5.450,82	150.000,00	155.450,82	1.350.000,00
28-9-2018	4.725,00	150.000,00	154.725,00	1.200.000,00
28-9-2019	4.200,00	150.000,00	154.200,00	1.050.000,00
28-9-2020	3.675,00	150.000,00	153.675,00	900.000,00
28-9-2021	3.150,00	150.000,00	153.150,00	750.000,00
28-9-2022	2.625,00	150.000,00	152.625,00	600.000,00
28-9-2023	2.100,00	150.000,00	152.100,00	450.000,00
28-9-2024	1.575,00	150.000,00	151.575,00	300.000,00
28-9-2025	1.050,00	150.000,00	151.050,00	150.000,00
28-9-2026	525,00	150.000,00	150.525,00	0,00
				3.970.000,00